

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

**Význam platebních karet a analýza jejich uplatnění
v ČR**

Matěj Vitoušek

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Matěj Vitoušek

Provoz a ekonomika

Název práce

Význam platebních karet a analýza jejich uplatnění v ČR

Název anglicky

Importance of payment cards and analysis of their application in the Czech Republic

---

Cíle práce

Cílem této bakalářské práce bude poskytnout přehled o základním významu platebních karet. Přehled bude začínat u historie platebních karet až po současnost a poté zahrne i některé plány do budoucna. Dále se zaměří na jednotlivé typy platebních karet, co vše se na nich dá nastavit, jak zamezit zneužití a kde všude se dnes využívají. Zaměří se na výrobce platebních karet a na různé doplňky k platebním kartám, jak na bonusové programy, tak i na pojištění platebních karet. Dalším cílem bude zhodnocení nabídky platebních karet vybraných bank, podmínkami pro jejich získání, poplatky za použití platebních karet a na základě toho určení, která z bank nabízí nejvýhodnější platební kartu.

Metodika

Práce bude rozdělena do dvou částí. V teoretické části budou obecné informace, které poskytuje literatura a internetové zdroje (vznik platebních karet, jejich druhy, technologie spojené s platebními kartami, možnosti zneužití platebních karet, význam a možnosti využití platebních karet a vše co je s tím spojeno).

Druhá praktická část bude zaměřena na výběr nejvýhodnější platební karty pro určité skupiny obyvatel. Pozornost bude zaměřena na poplatek za běžný účet ke kterému se karta váže, jaké karty banka nabízí (klasickou, zlatou, premium), možnosti pojištění ke kartě, dále možnosti zabezpečení (3D secure), limity spojené s používáním karet (například limit výběr z bankomatu nebo platba přes internet). Na závěr bude provedeno vyhodnocení, která banka pro danou skupinu, v oblasti platebních karet, nabízí nejlepší služby.

Doporučený rozsah práce

40 – 50 stran

Klíčová slova

Platební karta, vznik, funkce, využití, nabídka, karty debetní, karty kreditní

Doporučené zdroje informací

BRČÁK, J. – STARÁ, D. – SEKERKA, B. *Makroekonomie – teorie a praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-492-3.

JUŘÍK, P. *Platební karty: 1870-2006: velká encyklopedie*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1381-0.

POLOUČEK, S. *Bankovníctví*. V Praze: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-491-9.

REVENDA, Z. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014. ISBN 978-80-7261-279-6.

SAMUELSON, P. A. – NORDHAUS, W. D. *Ekonomie : 19. vydání*. Praha: NS Svoboda, 2013. ISBN 978-80-205-0629-0.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Josef Brčák, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 9. 11. 2018

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 14. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Význam platebních karet a analýza jejich uplatnění v ČR" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2019

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu práce, doc. Ing. Josefu Brčákovi, CSc. za odborné vedení této bakalářské práce.

Význam platebních karet a analýza jejich uplatnění v ČR

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá významem a uplatněním platebních karet v ČR a je dělena na dvě části. V teoretické části je popsán vývoj platebních karet, typy platebních styků, druhy platebních karet a náležitosti, které by měla každá karta dodržovat. Praktická část práce se zabývá běžnými účty a platebními kartami především pro studenty, tj. osoby, které studují a nachází se ve věku zpravidla od 18 do 26 let věku. Byl proveden rozbor a srovnání nabídky platebních karet pro studenty vybraných bankovních institucí, a to konkrétně u čtyř největších, a to Komerční banky, České spořitelny, Československé obchodní banky a Raiffeisenbank, které společně reprezentují více než 80 % bankovního trhu ČR. Produkty vybraných bank jsou rozepsány do tabulek pro přehled a vzájemnou komparaci. Na základě této komparace, jsou doporučeny nejvýhodnější debetní a kreditní studentské karty. U debetních karet se jedná o Raiffeisenbank, která nabízí studentům výběry hotovosti kartou ze všech bankomatů zdarma. Dále nabízí také debetní platební nálepku, jejíž vedení není zatíženo žádným poplatkem. Pokud jde o kreditní karty pro studenty, pak nejvýhodnější nabídku nabízí Komerční banka společně s Českou spořitelnou.

Klíčová slova: Platební karta, vznik, funkce, využití, nabídka, karty debetní, karty kreditní

Importance of payment cards and analysis of their application in the Czech Republic

Abstract

The bachelor thesis deals with the importance and application of payment cards in the Czech Republic and is divided into two parts. The theoretical part describes the development of payment cards, types of payment transactions, types of payment cards and the particulars that each card should follow. The practical part deals with current accounts and payment cards especially for students, ie persons who study and are usually aged between 18 and 26 years. An analysis and comparison of the offer of payment cards for students of selected banking institutions was carried out, namely the four largest, namely Komerční banka, Česká spořitelna, Československá obchodní banka and Raiffeisenbank, which together represent more than 80% of the Czech banking market. The products of the selected banks are broken down into tables for overview and comparison. Based on this comparison, the most advantageous debit and credit student cards are recommended. Debit cards are Raiffeisenbank, which offers cash withdrawals to students from all ATMs free of charge. In addition, it also offers a debit payment whose charge is free of charge. As far as credit cards for students are concerned, Komerční banka offers the most advantageous offer together with Česká spořitelna.

Keywords: Payment card, creation, function, use, offer, debit card, credit card

Obsah

1	Úvod	13
2	Cíl práce a metodika	15
2.1	Cíl práce.....	15
2.2	Metodika.....	15
3	Teoretická východiska	16
3.1	Platební styk a jeho nástroje	16
3.1.1	Hotovostní platební styk.....	17
3.1.2	Bezhotovostní platební styk.....	17
3.2	Vznik a historie platebních karet	18
3.3	Druhy a náležitosti platební karty	22
3.3.1	Druhy platebních karet	22
3.3.2	Náležitosti platební karty.....	25
3.4	Využití platebních karet	28
4	Vlastní práce.....	33
4.1	Platební karty v rámci ČR	33
4.2	Využívání platebních karet v rámci ČR	39
4.3	Studentské běžné účty a platební karty pro studenty	42
4.4	Rozbor a srovnání nabídky platebních karet pro studenty vybraných bankovních institucí	45
4.4.1	Nabídka platebních karet pro studenty u České spořitelny	45

4.4.2	Nabídka platebních karet pro studenty u Komerční banky	47
4.4.3	Nabídka platebních karet pro studenty u Československé obchodní banky ..	49
4.4.4	Nabídka platebních karet pro studenty u Raiffeisenbank	50
4.4.5	Srovnání nabídky platebních karet u vybraných bank	51
5	Zhodnocení a doporučení	55
6	Závěr.....	58
7	Seznam použitých zdrojů.....	60

Seznam Obrázků:

Obrázek 1: Povinné náležitosti přední strany platební karty včetně umístění identifikačních údajů na kartě.....	26
Obrázek 2: Povinné náležitosti zadní strany platební karty včetně umístění identifikačních údajů na kartě.....	27
Obrázek 3: Ilustrativní formulář pro provedení online platby kartou přes platební bránu..	30
Obrázek 4: Zadání 3D Secure hesla při provádění online platby	31
Obrázek 5: Dispoziční karty k tuzexovému účtu vydaná Živnostenskou bankou	33
Obrázek 6: Vývoj počtu vydaných platebních karet v rámci ČR v letech 1990-2000 (v tisících)	35
Obrázek 7: Vývoj počtu bankomatů v rámci ČR v letech 1990-2000	36
Obrázek 8: vývoj počtu vydaných platebních karet v rámci ČR v letech 2001-2017.....	37
Obrázek 9: Vývoj počtu vydaných debetních, kreditních a chargeových karet v rámci ČR v letech 2003-2017	38
Obrázek 10: Ilustrační vyobrazení UNIkarty.....	48

Seznam Tabulek:

Tabulka 1 : Formy platebního styku	16
Tabulka 2: Vývoj počtu vydaných platebních karet jednotlivými obchodními bankami v roce 1998.....	36
Tabulka 3: Struktura platebních karet vydaných v ČR za rok 2017 podle karetních společností	39
Tabulka 4: Základní statistiky využívání platebních karet v letech 2001-2017	40
Tabulka 5: Srovnání nabídky debetních platebních nástrojů pro studenty vybraných bank	51
Tabulka 6: Srovnání nabídky kreditních karet pro studenty vybraných bank	53

Seznam Zkratek:

ČR	Česká republika
SBK	Sdružení Pro Bankovní Karty
ČSOB	Československá obchodní banka

1 Úvod

Ústředním tématem předkládané práce je využívání platebních karet v rámci České republiky (dále i ČR), které se staly velmi významnou součástí bezhotovostního platebního styku. Z obecného hlediska se platební karty staly nezbytnou každodenní součástí života většiny obyvatel, protože v čase je možné vysledovat trvalý nárůst jejich využívání, jak při provádění běžných plateb z vlastních zdrojů (běžného účtu), tak i nárůst využívání platebních karet s revolvingovým úvěrem, tj. úvěrem, který držitel karty může postupně splácet, a zároveň dále čerpat finanční prostředky na úhradu čehokoliv.

Trvalý nárůst významnosti ve využívání platebních karet je úzce spojený s tím, že držitel karty má peněžní prostředky uložené na svém běžném účtu případně na úvěrové kartě kdykoliv k dispozici a může tedy kartou provádět úhrady na jakémkoliv místě, které akceptuje bezhotovostní platby. V praxi je držení platebních karet bezpečnější, protože její držitel nemusí při sobě nosit vysoký finanční obnos. Většina stávajících platebních karet je akceptována nejen celostátně, ale má také mezinárodní využití, díky tomu nemusí její držitel řešit např. výměnu bankovek při návštěvě cizího státu.

Vzhledem k významnosti role, kterou platební karty v současnosti nejen v rámci ČR, ale potažmo v rámci celé globální ekonomiky zaujímají, není bez významu hlouběji se jejich významem a stupněm jejich využití zabývat. Tomuto záměru odpovídá také cíl práce, kterým je identifikovat význam a využívání platebních karet v rámci ČR se zvláštním zřetelem na platební karty určené pro studenty a v tomto ohledu porovnat nabídku platebních karet určených pro studenty u vybraných bankovních institucí, kterými jsou Komerční banka, Česká spořitelna, Komerční banka, Československá obchodní banka a Raiffeisenbank.

Stanovenému cíli odpovídá také struktura práce, která se člení do dvou kapitol. V první, teoretické části je přistoupeno nejprve k objasnění platebního styku a jeho nástrojů. Dále je představena historie a vznik platebních karet, na což navazuje představení jednotlivých druhů platebních karet a náležitostí, které musí platební karty splňovat. Závěr první kapitoly je pak věnován způsobům využití platebních karet.

V druhé kapitole je pak přistoupeno k představení významu platebních karet a jejich využívání v rámci ČR s tím, že je zvláštní pozornost věnována také představení platebních karet určených především pro studenty, tj. osoby, které studují a nachází se ve věku zpravidla

od 18 do 26 let věku. V tomto směru bude přistoupeno k porovnání nabídek platebních karet čtyř největších bankovních institucí, a to Komerční banky, České spořitelny, Československé obchodní banky a Raiffeisenbank, které společně reprezentují více než 80 % bankovního trhu ČR. V závěru druhé kapitoly je pak přistoupeno k shrnutí hlavních výsledků práce.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské je poskytnout přehled o základním významu platebních karet. Přehled začíná u historie platebních karet až po současnost. Dále je zaměřen na jednotlivé typy platebních karet, formy platebního styku, výrobce platebních karet a na náležitosti a zabezpečení karet. Dalším cílem bude zhodnocení nabídky platebních karet vybraných bank, podmínkami pro jejich získání, poplatky za použití platebních karet a na základě toho určení, která z bank nabízí nejvýhodnější platební kartu.

2.2 Metodika

Práce je rozdělena do dvou částí. V teoretické části jsou obecné informace, které poskytuje literatura a internetové zdroje (vznik platebních karet, jejich druhy, technologie spojené s platebními kartami, možnosti zneužití platebních karet, význam a možnosti využití platebních karet a vše co je s tím spojeno). Praktická část se věnuje analýze vývoje používání platebních karet v České republice a čerpá informace ze statistik Sdružení pro bankovní karty (SBK). Sleduje se zde i vývoj počtu platebních karet a bankomatů. Data jsou pro lepší přehled znázorněna pomocí tabulek, které byly následně popsány a okomentovány. Dále je práce zaměřena na výběr nejvýhodnější platební karty pro studenty. U debetních karet je pozornost zaměřena na poplatek za běžný účet, ke kterému se karta váže, cena za vedení další debetní karty, výběr z bankomatů banky nebo jiných bank a výběr z bankomatu v zahraničí. Mezi kreditními kartami se nejvíce sledovalo bezúročné období a základní úroková sazba. Na závěr bude provedeno vyhodnocení, která banka nabízí pro studenty nejlepší debetní a kreditní karty.

3 Teoretická východiska

V rámci první teoretické části práce je přistoupeno nejprve k objasnění platebního styku a jeho nástrojů. Následně je charakterizován vznik a geneze platebních karet. Na tuto část navazuje vymezení druhů a náležitostí platební karet včetně způsobů využití karet.

3.1 Platební styk a jeho nástroje

Jádrem platebního styku je platba, kterou je možné chápat jako převod prostředků, tedy peněz či likvidity od plátce směrem k příjemci platby.¹ Platební styk pak tedy představuje vztah mezi plátcem a příjemcem, který probíhá v určitých formách buď přímo mezi danými subjekty, nebo pomocí peněžního ústavu, který zde vystupuje jako zprostředkovatel platby.² V rámci jednotlivých zemí je platební styk upraven příslušnými právními předpisy zpravidla zákony o platebním styku, které upravují pravidla provádění převodů peněžních prostředků na území dané země včetně způsobů provádění převodů peněz či likvidity do zahraničí.³

Vedle pojmu platební styk je možné se setkat také s pojmem **platební systém**, který představuje systém, který zajišťuje samotný převod peněžních prostředků, resp. zúčtování platebního styku. V praxi může být platební systém provozován pouze subjekty, které splnily zákonem definované podmínky, a za tímto účelem získaly licenci k provozování tohoto systému od národní centrální banky. Např. v rámci České republiky existuje jediný platební systém, kterým je systém **CERTIS**, jehož provozovatelem je Česká národní banka.⁴ Platební systém je tedy vedlejším produktem platebního styku. Platební styk je možné dělit podle několika kritérií, která jsou blíže uvedena v tab. 1.

Tabulka 1 : Formy platebního styku

Kritérium	Forma platebního styku	
Forma peněz	Hotovostní platba	Bezhotovostní platba
Teritorium transakce	Tuzemská platba	Zahraniční platba
Použití doprovodných dokumentů	Dokumentární platba	Nedokumentární platba
Počet bank v transakci	Vnitrobankovní platba	Mezibankovní platba
Smluvní postavení banky	Bez závazková platba	Závazková platba
Předmět platebního styku	Obchodní platba	Neobchodní platba
Rychlost platby	Standardní platba	Expresní platba

Zdroj: Mejstřík a kol.⁵, vlastní zpracování

¹ JÍLEK, J. *Finance v globální ekonomice I: Peníze a platební styk*. Praha: Grada Publishing, 2013, s. 505

² MÁČE, M. *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 27

³ JÍLEK, J. *Finance v globální ekonomice I: Peníze a platební styk*. Praha: Grada Publishing, 2013, s. 507-508

⁴ MÁČE, M. *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 145

⁵ MEJSTRÍK, M. a kol. *Bankovníctví v teorii a praxi*. Praha: Karolinum, 2014, s. 410

Z hlediska forem platebního styku je nejdůležitější hotovostní a bezhotovostní platební styk, protože se jedná z hlediska objemu převodů o nejvyužívanější formy. Někteří autoři stanovují, že členění platebního styku na hotovostní a bezhotovostní styk je jediným kritériem pro jeho členění, protože všechny další formy jsou pouze podružné k těmto dvěma hlavním formám platebního styku, viz např. Máče⁶, Revenda a kol.⁷, Černoorský a kol.⁸

3.1.1 Hotovostní platební styk

Hotovostní platební styk využívá k převodu prostředků oběživa, tj. papírové bankovky a mince, které jsou emitovány centrální bankou a považovány v rámci daného území za státní měnu. Toto oběživo je pak v rámci hotovostního platebního styku předáváno od plátce směrem k příjemci.⁹

Podstatou hotovostního platebního styku tedy je, že probíhá přímo mezi tzv. nebankovními subjekty bez nutnosti zapojit zprostředkovatele (např. banku) k uskutečnění platby. Polouček a kol. doplňuje, že v praxi není možné hotovostní platební styk omezovat pouze na předávání hotovosti mezi dvěma subjekty, protože hotovostní platby mohou mít řadu podob, např. se může jednat o složení hotovosti ve prospěch účtu příjemce, kdy platba se provádí nejčastěji v bance nebo se může jednat o výběr hotovosti např. z bankomatu příslušné banky nebo výběr hotovosti na pobočce banky.¹⁰ Z těchto důvodů bývá do hotovostního platebního styku řazeno vedle využívání bankovek a mincí řazeno využíváno také poštovních poukázek a hotovostních šeků, i když jsou často chápány jako kombinace s bezhotovostní platbou, protože část operace probíhá prostřednictvím převodů na účtech.¹¹

3.1.2 Bezhotovostní platební styk

Druhou formou platebního styku je bezhotovostní platební styk, který se především v posledních letech řadí k nejvýznamnějším formám platebního styku. Jeho podstatou je, že probíhá prostřednictvím peněžních ústavů zpravidla formou převodů peněžních prostředků mezi bankovními účty plátce a příjemce, tj. v komparaci s hotovostní platbou platí ve vztahu k bezhotovostní platbě, že vždy je součástí této platby příslušný peněžní ústav, který

---

⁶ MÁČE, M. *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 145

⁷ REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014, s. 108

⁸ ČERNOHORSKÝ, J. a kol. *Základy financí*. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 238

⁹ MEJSTRÍK, M. a kol. *Bankovníctví v teorii a praxi*. Praha: Karolinum, 2014, s. 410

¹⁰ POLOUČEK, S. a kol. *Bankovníctví*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 152

¹¹ ČERNOHORSKÝ, J. a kol. *Základy financí*. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 238

vystupuje jako zprostředkovatel platby.¹² K hlavním nástrojům bezhotovostního platebního styku a jeho zúčtování se řadí následující instrumenty¹³:

- příkaz k úhradě,
- příkaz k inkasu,
- hromadný příkaz k úhradě či inkasu,
- trvalý příkaz k úhradě/inkasu,
- platební příkaz pro zahraniční či přeshraniční platební styk,
- šek,
- bankovní platební karta.

K nejdůležitějším formám bezhotovostního platebního styku se řadí příkaz k úhradě a příkaz k inkasu, které představují formu bankovního převodu z podnětu plátce (majitele bankovního účtu) ve prospěch třetí osoby – příjemce platby. V rámci bankovní praxe se tyto formy úhrad označují jako tzv. bezzávazková hladká platba, což znamená, že banka při realizaci platebního příkazu nevstupuje do platby jinak než jako její prostředník, tedy zajišťuje pouze provedení příkazu klienta.

V souvislosti s rozvojem telekomunikačních technologií se v posledních letech používá také pojem elektronický platební styk neboli elektronické platby, které zastupují skupinu převodů peněz, jež probíhají pomocí platebních terminálů nebo internetového připojení k bankovním účtům. V tomto případě oběživa nabývají podoby tzv. elektrických peněz, tj. jejich hodnota je dána pohledávkou vůči vydavateli zaznamenanou na elektronickém peněžním prostředku.¹⁴

3.2 Vznik a historie platebních karet

Pokud jde o genezi platebních karet, pak k jejich rozvoji začalo docházet až v souvislosti s rozvojem obchodu a cestování v 19. století. Nutno je dodat, že v 19. století neměly platební karty podobu takovou, jaká je známá dnes a ani nebyly takto označovány. Předchůdcem platebních karet byly tzv. **cestovní šeky**¹⁵, jejichž vynálezcem byl Thomas Cook, majitel

---

¹² REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014, s. 108

¹³ MÁČE, M. *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 35-38

¹⁴ REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014, s. 37

¹⁵ JUŘÍK, P. *Platební karty: Velká encyklopedie - 1870-2006*. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 11

stejnojmenné cestovní kanceláře v Londýně, který svým klientům začal v roce 1868 prodávat hotelové poukázky na placení ubytování v Evropě. Šeky obecně představují cenný papír, který obsahuje bezpodmínečný příkaz výstavce šeku třetí straně (zpravidla bance), aby vyplatila z jeho účtu oprávněnému majiteli šeku uvedenou peněžní částku na šeku.¹⁶ Později byly cestovní šeky rozšířeny také o další kategorie platebních instrumentů, což souviselo s tím, že pomocí cestovních šeků nebylo možné provádět platby případně vybírat hotovost v místní měně. Touto kategorií byly peněžní poukázky, které se podobaly šeku, tj. odesílatel vyplnil předtištěný formulář, složil potřebnou hotovost a zaplatil poplatek. Pošta pak poukázku doručila příjemci, jenž si následně vyzvedl na poště hotovost. Jejich zásadním nedostatkem však bylo, že byly podmíněny tím, že k provedení platby bylo nutné disponovat potřebnou hotovostí. Z těchto důvodů došlo k dalšímu rozšíření platebních instrumentů, kterými byly úvěrové známky a kovové úvěrové mince, které byly do oběhu zavedeny v roce 1870. Tyto známky a mince byly vydávány především zákazníkům, kteří u vybraných obchodníků nakupovali tzv. na dluh, tj. neměli prostředky na zaplacení své útraty a obchodníci jim tak vedli úvěrový účet, který následně zákazníci uhradili v hotovosti zpravidla vždy na počátku nového měsíce. Tento způsob prodeje se rozvinul v rámci Spojených států amerických (dále i USA), kde se těšil velké oblibě. Přirozeným vyústěním byly později platební karty (viz dále).¹⁷

Za kolébku vzniku platebních karet jsou považovány Spojené státy americké. Z pohledu historie byl vznik těchto karet, resp. předchůdců karet v rámci USA primárně motivován tím, že USA se v průběhu 19. století velmi rychle rozvíjely. Přistěhovalci osídlovali nové oblasti kontinentu a vzdálenosti mezi městy a hlavními centry států rostly. Díky tomu se zvyšovala poptávka po osobní i nákladní dopravě, poště a doručování kurýrních zásilek. Spojení mezi východním a západním pobřežím zajišťovaly výhradně dostavníky, protože panamský průplav v této době nebyl vybudován a cesta lodí z New Yorku do San Franciska trvala přibližně tři měsíce. V roce 1840 měly USA přibližně 15 milionů obyvatel a noví osadníci mířili stále dále na západ a do vnitrozemí, což umocňovalo potřebu dalšího rozvoje dopravních společností pro přepravu nákladu, cestujících i pošty. Pro srovnání v letech 1841-1849 vzrostl objem přepravovaného zboží a zásilek ve státě New York přibližně

---

¹⁶ REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014, s. 109

¹⁷ JUŘÍK, P. *Platební karty: Velká encyklopedie - 1870-2006*. Praha: Grada Publihsing, 2006, s. 17-18

stokrát a právě kurýrní společnosti byly těmi, které zadaly podnět pro vznik platebních karet.¹⁸

Tehdejší kurýrní služby totiž nezabezpečovaly pouze přepravu, ale zajišťovaly také bankovní služby zahrnující především nákup a prodej zlata, výplatu šeků, prodej bankovních směnek k proplacení v jiných státech a v zámoří včetně příjmů vkladů a úschov. S vynálezem telegrafu a jeho rozšíření také do USA dostaly kurýrní společnosti nápad pokusit se převádět s jeho pomocí také peníze. První telegrafický převod peněz na světě se uskutečnil v roce 1864, s tím, že se ukázalo, že tento způsob převodu peněz je nejen rychlejší, ale také bezpečnější než převozy peněz poštovními dostavníky.¹⁹

K dalšímu posunu došlo po roce 1865, kdy byla ukončena americká občanská válka, která silně poznamenala nejen hospodářství USA, ale také životní poměry místních obyvatel a v konečném důsledku vedla k enormnímu rozmachu úvěrových mincí a známek, které se používaly v situacích, kdy zákazník nedisponoval dostatečným peněžním obnosem pro úhradu nákupu u vybraného obchodníka. Podle dostupných informací v roce 1870 vydávalo úvěrové mince a známky okolo 2000 amerických obchodů.²⁰

Éra prvních platebních karet pak byla odstartována rovněž v rámci USA a jejím předchůdcem byly tzv. **věrnostní karty**, které se objevily přibližně v roce 1892 a byly nejprve vydávány přepravními společnostmi. Karty byly vyrobeny z tvrdého oboustranně potištěného papíru a byly určeny pouze pro vybrané VIP zákazníky. První kartou, která byla následně dostupná i širší veřejnosti byla karta vydaná americkou telefonní a telegrafní společností Western Union Telegraph Company v roce 1914. Tato karta byla nabízena stálým zákazníkům, kterým umožňovala telefonovat a zasílat telegramy prostřednictvím svých poboček, a to bez nutnosti okamžitého placení. Držitel této karty pak jednou za měsíc obdržel od společnosti výpis s přehledem provedených telefonů a odeslaných telegrafů, jejich jednotlivé ceny a celkový součet. Součástí výpisu byla i faktura, kterou klient uhradil buď šekem, nebo bankovním převodem. Věrnostní platební karty se staly jedním z prostředků konkurenčního boje, a proto se začaly velmi rychle rozšiřovat. V roce 1920 je vedle telegrafních společností, začaly nabízet i železniční nebo obchodní společnosti a v roce 1924 začala nabízet věrnostní karty také síť čerpacích stanic General Petroleum Corporation

---

¹⁸ Tamtéž, s. 13-16

¹⁹ Tamtéž, s. 13-14

²⁰ Tamtéž, s. 14

of California. Zároveň došlo k rozšíření možností jejich využití, tj. bylo možné je použít k bezhotovostnímu placení pohonných hmot, stejně tak i k provádění nákupů u vybraných obchodníků apod. Postupně se také věrnostní karty staly symbolem určité prestiže jejich majitele, což podněcovalo jejich další šíření. Útlum ve využívání těchto karet přinesla až Velká hospodářská deprese v roce 1929.²¹

Na druhé straně nástup hospodářské recese v rámci USA podnítil vznik nových druhů platebních karet, kterými se staly **kreditní karty**. Za zakladatele splátkového prodeje a platebních karet s revolvingovým úvěrem je považována společnost Wanamaker z Filadelfie, která již ve 30. letech minulého století nabídla svým zákazníkům možnost splácet své nákupy ve 4 měsíčních splátkách bez úroku. Nejprve měly kreditní karty podobu tzv. plechových karet, na kterých byl vyražen adresní štítek klientů a číslo karty, které se při placení otisklo pomocí mechanického pákového snímače tzv. imprinteru a kopírovacího papíru na prodejní doklad. S nárůstem využívání kreditních karet včetně rozšiřování počtu majitelů těchto karet se měnily také podmínky používání karet. Držitelé mohli těmito kartami postupně platit ve všech obchodních domech, a zároveň úvěrové společnosti se snahou získat, co nejvíce klientů nabízely řady výhod, např. splácení formou minimální pevné měsíční splátky bez ohledu na výši čerpaného úvěru nebo 30denní bezúročné čerpání úvěru apod.²²

Koncem 40. let minulého století se začaly o platební karty zajímat i americké banky, které v nich spatřovala možnost odstranění hotovosti a šeků u svých nejlepších klientů včetně získání nové ziskové oblasti (poplatek za karty, příjmy z provizí apod.) První bankovní kartu pak vydala *The Franklin National Bank z New Yorku* v roce 1951 a během několika dalších let byly bankovní karty vydávány stovkami bank. Zásadní zlom pak nastal v roce 1960, kdy Bank of America rozšířila svůj kartový program na všechny americké banky. V každém větším městě uzavřena Bank of America smlouvu s jednou z místních bank o jejím přidružení k programu Bank Americard. Díky regionálnímu systému bylo poprvé v historii možné používat karty v rámci celého území USA, tj. zatímco v roce 1960 bylo vydáno přibližně 233 tisíc bankovních karet Bank Americard v roce 1968 se jednalo o více než 1,1 milionů karet. Na úspěch projektu Bank of America postupně reagovaly další velké banky

---

²¹ RAK, R. a kol. *Biometrie a identita člověka: ve forenzních a komerčních aplikacích*. Praha: Grada Publishing, 2008, s. 71-72

²² JUŘÍK, P. *Platební karty: Velká encyklopedie - 1870-2006*. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 24-25

především z Kalifornie, které založily California Bank Card Association a ostatním bankám nabízely licenci vlastního systému platebních karet. V roce 1966 pak došlo k vytvoření asociace Interbank Card Association (dnešní MasterCard), jejímž úkolem bylo zabezpečovat mezibankovní autorizaci, clearing a zúčtování transakcí. Pro snazší identifikaci karet a akceptujících obchodníků byl vytvořen symbol *i*, který byl umístován na karty a obchody, které tyto karty přijímaly. V tomtéž roce vznikl k Interbank Card Association konkurenční projekt VISA spojením Bank Americard s dalšími bankami. V roce 1966 také pronikl systém bankovních karet z USA do Evropy. Jejím prvním neamerickým vydavatelem se stala Barclays Bank ve Velké Británii, která se mimo jiné spolupodílela na vytvoření systému VISA.²³

Vhodné je doplnit, že v rámci Velké Británie se nejednalo o uvedení první karty, protože první kartu vydala již v roce 1951 Finders Service, kterou založil Donalf McCullough po návratu ze své cesty z USA, kde byl právě platebními kartami velmi inspirován. Nicméně tato karta se v této době neuchytila a na svůj rozvoj čekala až do druhé poloviny 60. let minulého století. Jak vhodně uvádí Juřík, důvodem neúspěchu této karty byla především vysoká míra konzervativnosti bankovního systému i samotných klientů evropských bank. I přes tyto skutečnosti je však v rámci evropského prostoru právě Velká Británie považována za kolébku vzniku platebních karet, odkud se postupně používání platebních karet rozšířilo do Francie a dalších evropských zemí.²⁴

3.3 Druhy a náležitosti platební karty

3.3.1 Druhy platebních karet

V současnosti mají platební karty podobu plastické karty, jejíž přesné rozměry, konstrukce, použitý materiál apod. se řídí mezinárodní normou. Pokud jde o druhy platebních karet, pak je možné rozlišit především **čtyři základní druhy**, a to²⁵:

- chargeové karty,
- kreditní (úvěrové) karty,
- debetní karty,

---

²³ RAK, R. a kol. *Biometrie a identita člověka: ve forenzních a komerčních aplikacích*. Praha: Grada Publishing, 2008, s. 73-74

²⁴ JUŘÍK, P. *Platební karty: Velká encyklopedie - 1870-2006*. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 58-60

²⁵ REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014, s.

- elektronická peněženka.

Chargeové neboli poplatkové karty jsou z historického hlediska nejstarším typem platebních karet a ve své podstatě se jedná o speciální typ úvěrové karty tzv. odloženého splácení. Jejím charakteristickým rysem je, že držitel této karty musí celou vyčerpanou částku splatit do stanoveného data. Poprvé byl tento druh karty představen v roce 1958 společností American Express nejprve pro možnost placení cestovních služeb a později byla tato karta akceptována i řadou obchodníků a obchodních domů. Tyto karty byly vydávány zpravidla movitým zákazníkům, protože se její držení bylo výrazně dražší. K této kartě není nutné mít zřízený bankovní účet. Úhrady pak probíhají převodem z bankovního účtu nebo šekem.²⁶

Kreditní karty představují formu bezúčelového úvěru k placení za zboží a služby zakoupené držitelem karty včetně možnosti výběrů hotovosti z bankomatu. Držitel si může od banky opakovaně půjčovat a splácet až do výše úvěrového limitu. Jedná se tedy o formu tzv. revolvingového úvěru. V praxi má většina kreditních karet tzv. bezúročné období, které zpravidla trvá od několika týdnů až do 2 měsíců, a pokud klient během tohoto období dlužnou částku uhradí, neplatí žádné úroky. Dále některé kreditní karty nabízí řadu výhod, např. slevy při placení kartou. Specifickým druhem kreditních karet jsou tzv. kupní úvěrové karty, které vydávají nebankovní společnosti, které se zpravidla zabývají splátkovým prodejem. Tyto karty jsou nabízeny zdarma a jejich vyřízení je velmi rychlé a snadné, protože většinou není vyžadováno doložení bankovní historie, příjmů apod.²⁷

Debetní platební karta pak představuje druhy karty, která je vydávána výhradně k běžnému účtu, tj. držitel s ní provádí úhrady za zboží a služby nebo vybírá hotovost z bankomatu, a to až do výše zůstatku na svém účtu. Banka tedy neposkytuje držiteli žádný úvěr, protože čerpání peněžních prostředků se výhradně uskutečňuje odčerpáváním zůstatku na běžném účtu majitele karty.²⁸

Posledním druhem platebních karet je tzv. předplatní karta, která využívá systému elektronické peněženky. U této karty je možný převod peněžních prostředků z běžného účtu

---

²⁶ KOTLER, P. *Marketing management*. 14. Vydání. Praha: Grada Publishing, 2013, s. 332

²⁷ JÍLEK, J. *Finance v globální ekonomice I: Peníze a platební styk*. Praha: Grada Publishing, 2013, s. 518

²⁸ MÁČE, M. *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 60-61

do čipu platební karty. Poté je možné takovou kartou provádět platby nebo vybírat prostředky z bankomatu.²⁹

Vedle výše uvedených základních druhů platebních karet je možné rozlišit ještě tři druhy platebních karet, a to podle druhu záznamu dat, podle teritoriálního dosahu užití karty a podle druhu uživatelů. Z hlediska druhu záznamu dat je možné rozlišit čtyři druhy karet, a to³⁰:

- **karty embosované** - vyznačující tím, že identifikační údaje jsou na této kartě vyraženy, tzn., embosovány reliéfním písmem. Důvodem embosování je možno snímání údajů v mechanických snímačích obchodníků (tzv. imprintech),
- **karty s magnetickým záznamem (proužkem)** se vyznačují tím, že data jsou zaznamenány na magnetický proužek, což umožňuje provádění elektronických transakcí platební kartou,
- **čipové karty** jsou vybaveny mikročipem, který je umístěn na přední straně karty. Čipové karty jsou považovány za jednu z nejbezpečnějších forem karet a dále nabízí možnosti lokálního ověření identifikačních údajů držitele pomocí tzv. PIN kódu,
- **karty s laserovým záznamem** jsou charakteristické tím, že data jsou vypalována do podkladové vrstvy laserovou technologií (podobě jako např. u CD).

Z hlediska teritoriálního užití karty je možné rozlišit domácí (tuzemské) karty a mezinárodní karty. Jak vhodně doplňuje Polouček a kol. toto členění je víceméně již historické, protože většina zemí o vydávání regionálních nebo vnitrostátních platebních karet upouští, ve prospěch vydávání výhradně mezinárodních platebních karet, které jsou platné jak v rámci dané země, tak i v zahraničí. Výběry a platby mohou být převáděny na domácí měnu kurzem devizového středu, s tím, že platby kartou nejsou zpravidla ani v zahraničí zpoplatněny, naopak výběry z bankomatů jsou zpravidla zatíženy vyšším poplatkem.³¹

Členění karet z pohledu druhu uživatelů vzniklo v době, kdy si především majitelé podniků nebo zaměstnavatelé začali uvědomovat možnosti, které z užívání platebních karet plynou. Proto je možné rozlišit osobní karty neboli privátní karty, které jsou vystavovány běžným občanům, nejsou přenosné a jsou určeny výhradně pro úhradu běžné denní spotřeby držitele

---

²⁹ JÍLEK, J. *Finance v globální ekonomice I: Peníze a platební styk*. Praha: Grada Publishing, 2013, s. 518

³⁰ MÁČE, M. *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 60-61

³¹ POLOUČEK, S. a kol. *Bankovnictví*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 184

karty. Služební neboli firemní karty jsou určeny pro úhrady výdajů spojených s plněním pracovních povinností. Výhodou těchto karet je, že je možné na ně nastavit řadu omezení, např. zákaz výběru hotovosti z bankomatů, nebo omezení možností použití karty jen na určité výkony.³²

3.3.2 Náležitosti platební karty

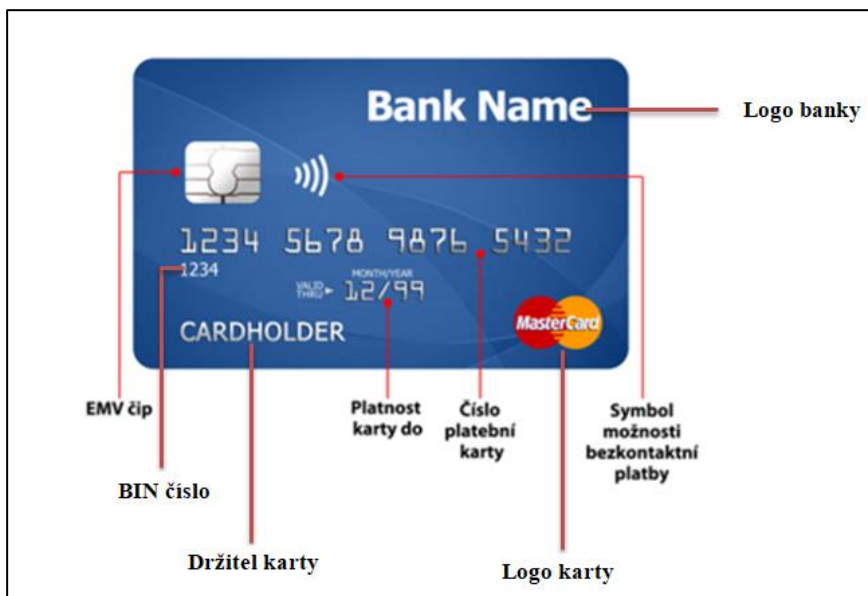
Každý emitent platebních karet musí platební karty vydávat v souladu s mezinárodní normou ISO 3554, která stanovuje vlastnosti materiálu platebních karet včetně dalších náležitostí, jako jsou její rozměry nebo identifikace karty. Platební karty musí dle této normy výhradně vyráběny z třívrstvého PVC, které musí splňovat přísná kritéria, která se týkají pružnosti a schopnosti vyrovnávání deformací, tepelné stálosti, odolnosti vůči chemickým vlivům, netoxičnosti apod. Dalším kritériem jsou definované rozměry karty, které musí být 85,6 x 54,0 x 0,76 mm.

Přední strana každé platební karty musí obsahovat čip (v případě bezkontaktních karet logo WIFI), řádek čísla karty, řádek platnosti karty, část bankovního identifikačního čísla (BIN), řádek držitele (jméno a příjmení majitele karty případně obchodní název společnosti), řádek pro umístění loga banky, která kartu vydala a logo karty. Rozložení těchto údajů na kartě je mezinárodní normou ISO 3554 pevně dáno, tj. žádný emitent platebních karet si nesmí libovolně povinné náležitosti přední strany (stejně tak i zadní strany) karty upravovat, viz obr. 1.

---

³² Tamtéž, s. 184

Obrázek 1: Povinné náležitosti přední strany platební karty včetně umístění identifikačních údajů na kartě

Zdroj: Gopay³³

Pokud jde o jednotlivé náležitosti uvedené na přední straně pak prvním zapisovaným údajem je logo banky, která kartu vydala. Druhým údajem je čip (EMV čip), v případě, že karta je vybavena bezkontaktním čipem musí být umístěno také logo wifi. Následuje číslo platební karty, které musí dle normy mít minimálně 16 a maximálně 19 numerických znaků, přičemž první dva znaky se vztahují k identifikaci druhu karty (nejčastěji jde o rozlišení, zda se jedná o debetní nebo kreditní kartu), dalších pět znaků se vztahuje k identifikaci banky, která kartu vydala a zbývající počet znaků připadá na identifikaci držitele karty. Část bankovního identifikačního čísla, které je umístěno pod číslem karty zahrnuje 4 znaky, které představují číslo přidělené karetní asociaci dané banky. Norma dále stanovuje v případě řádku platnosti karty povinnost uvádět vždy měsíc a rok ukončení platnosti karty, s tím že měsíc a rok vydání karty je volitelný. Platnost karty vždy končí poslední den v měsíci roku uvedeného na kartě. Řádek držitele karty může dle normy obsahovat maximálně 27 znaků, přičemž v případě firem je možné zapsat obchodní název společnosti včetně jména a příjmení fyzické osoby oprávněné disponovat kartou (např. jednatel společnosti apod.) Poslední náležitostí přední strany karty je umístění loga karty, což znamená umístění loga karetních asociací.³⁴ Vzhledem k tomu, že většina v současnosti vydávaných platebních karet má mezinárodní

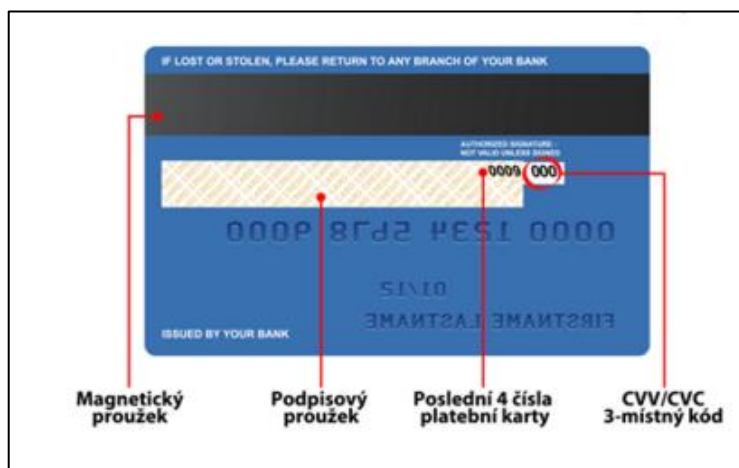
³³ GOPAY. Jaké typy karet GoPay akceptuje [online] 2018 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://help.gopay.com/cs/tema/platebni-brana/platebni-metody/jake-typy-karet-gopay-akceptuje?pure=>

³⁴ MÁČE, M. *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 62

platnost je zde umístěno logo mezinárodní asociace platebních karet. K nejrozšířenějším mezinárodním karetním asociacím se řadí Visa, MasterCard, Maestro, American Express, Diners Club. V rámci Evropy jsou nejrozšířenější první tři uvedené mezinárodní asociace. Naproti tomu American Express a Diners Club jsou nejrozšířenější v rámci Severní Ameriky³⁵.

Pokud jde o náležitosti zadní strany platebních karet, pak obsahuje magnetický černý proužek, podpisový vzor držitele karty. V pravé části podpisového proužku musí být umístěn kód CVC (Card Verification Value/Code) a dále poslední 4 čísla platební karty. Povinné náležitosti zadní strany platební karty ukazuje obr. 2.

Obrázek 2: Povinné náležitosti zadní strany platební karty včetně umístění identifikačních údajů na kartě

Zdroj: Gopay³⁶

Jak je z obr. 2 patrné první údajem na zadní straně platební karty je magnetický proužek, ve kterém jsou zaneseny údaje platební karty pro magnetická čtecí zařízení. Dále následuje podpisový proužek, do kterého držitel karty připojí svůj podpis, který musí být napsán černou případně modrou lihovou fixou. Podpis nemusí souhlasit s podpisovým vzorem u vydavatelské banky. Další náležitostí je CVV/CVC kód, který je třímístný a jedná se o ověřovací kód, který je vyžadován výhradně u internetových plateb.

³⁵ NOVOTNÁ, J. Nástroje disponování s peněžními prostředky na běžném účtu: Bankovní platební karty [online] 2012 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/727909-Nastroje-disponovani-s-peneznimi-prostredky-na-beznem-uctu-bankovni-platebni-karty.html>

³⁶ GOPAY. Jaké typy karet GoPay akceptuje [online] 2018 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://help.gopay.com/cs/tema/platebni-brana/platebni-metody/jake-typy-karet-gopay-akceptuje?pure=>

Platební karty dále mají celou řadou **ochranných a bezpečnostních prvků**, jejichž cílem je zamezit padělání nebo zneužívání karty. Prvním ochranným prvkem je hologram, který představuje samolepicí etiketu se strukturou holografického zobrazení, která reprodukuje dvou nebo trojrozměrné zobrazení. Grafické a holografické zobrazení zahrnuje především následující prvky: kinetické efekty, kódování barvou, moarové efekty, gilošovací mřížky, individuální číslování, laserovou demetalizaci apod. Zpravidla se hologram umísťuje po tisku karty, po němž se karta natírá laminačním povlakem. Jako první hologram použil MasterCard již v roce 1983, o rok později hologram zavedla na platební karty také Visa. Koncem 90. let minulého století implementovaly hologramy na platební karty také ostatní mezinárodní kreditní asociace a od této doby jsou nedílnou součástí platebních karet³⁷.

Holografická ochrana se spojuje s dalšími bezpečnostními prvky, kterými jsou ochrana podpisového proužku, kde se nachází speciální papír reagující na mechanické a chemické změny, tj. v případě snahy o odstranění původního podpisu majitele karty, dojde k poškození podpisového proužku a tedy k znehodnocení celé karty. Dalšími ochrannými prvky je, že karta je tištěna ve speciálních tiskárnách za použití ultrafialového tisku, který je viditelný pouze pod ultrafialovým světlem. Dalším prvkem je umístění tzv. mikrotextu, který je neviditelný a nečitelný pouhým okem³⁸.

3.4 Využití platebních karet

Platební karty svým majitelům nabízí vícero možností využití. Za základní formy použití platebních karet je však možné považovat následující³⁹:

- výběr hotovosti v bankomatech,
- výběr hotovosti na pobočkách bank,
- výběr hotovosti v obchodech,
- bezhotovostní placení,
- online placení přes zabezpečenou internetovou platební bránu.

---

³⁷ JUŘÍK, P. *Platební karty: Velká encyklopedie - 1870-2006*. Praha: Grada Publihsing, 2006, s. 202

³⁸ NOVOTNÁ, J. *Nástroje disponování s peněžními prostředky na běžném účtu: Bankovní platební karty* [online] 2012 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/727909-Nastroje-disponovani-s-peneznimi-prostredky-na-beznem-uctu-bankovni-platebni-karty.html>

³⁹ MÁČE, M. *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 56

Prvním důležitým využitím platební karty je možnost výběru hotovosti (především bankovek v nominální hodnotě 200 Kč a větší) v bankomatech. Identifikace držitele takové karty je prováděna vždy zadáváním tzv. PIN kódu, což je osobní identifikační kód. Současné bankomaty pracují výhradně v online režimu, proto vyžadují provádět autorizaci pomocí PIN kódu při každé realizované transakci. Pomocí platebních karet je možné také vybírat hotovost na pobočkách bank, v obchodech, hotelích a dalších vybraných místech. Držitel karty může být vyzván vedle předložení platby také k předložení průkazu totožnosti. Obdobně jako v případě výběru platby z bankomatu, je nutné také v tomto případě provést autorizaci prostřednictvím zadání PIN kódu.

Dalším důležitým způsobem využití platební karty je provádění bezhotovostních plateb u obchodníků pomocí tzv. platebních terminálů. Princip platby spočívá v tom, že klient vsune kartu do platebního terminálu, vloží PIN kód a potvrdí platbu. Platební karty vybavené bezkontaktním čipem stačí přiložit k platebnímu terminálu přední stranou karty. Některé banky v současnosti nevyžadují autorizaci plateb při nízkých částkách, tj. zpravidla jsou omezeny hodnotou do 500 Kč.

V souvislosti s nárůstem významu nakupování přes internet prostřednictvím internetových obchodů, je v posledních letech velmi populární provádění platby pomocí platební karty. Tato forma platby funguje neomezeně, což znamená, že zákazník může za své zboží zaplatit v kteroukoliv hodinu a odkudkoliv, má-li k dispozici internetové připojení a povolené provádění plateb na internetu. Vzhledem k vysoké míře anonymity, je důležité při provádění těchto plateb zajistit zákazníkovi (plátcovi) vysokou míru bezpečnosti. O to se v praxi primárně starají tzv. platební brány, které integrují více možností plateb, např. možnost platby kartou, platebním tlačítkem, bankovním převodem, mobilní platbu apod. a přitom poskytují vysokou míru bezpečnosti. Provoz platební brány podléhá získání oprávnění od národní centrální banky, které je podmíněno splněním všech stanovených požadavků, především pokud jde o zabezpečení, manipulaci s citlivými údaji klientů, nebo autorizaci plateb.

Pokud jde o proces online platby přes platební bránu, pak zákazník internetového obchodu při dokončení své objednávky si zvolí možnost online platby pomocí platební karty. Po zadání tohoto požadavku je zákazníkův prohlížeč během několika vteřin přesměrován do rozhraní platební brány. Platební brána po přijetí požadavku na platbu vytvoří formulář platby, který má responsivní design, tzn., automaticky se přizpůsobuje obrazovce

používaného zařízení a jazyku prohlížeče. Ilustrativní podobu formuláře pro online platbu kartou ukazuje obr. 3.

Obrázek 3: Ilustrativní formulář pro provedení online platby kartou přes platební bránu

Bezpečná platba kartou

Umožňuje vaše karta platby na internetu?

Číslo vaší karty:

Platnost karty do: 01 / 16

Ověřovací kód:

Zaplatit 100,00 CZK

Shrnutí vaší objednávky

Obchodník
Global Payments
V Olsinách 80/626
100 00 - Praha 10 (CZ)
www.gp.cz

Číslo objednávky
1464703675762

Celkem
100,00 CZK

MasterCard. SecureCode. Verified by VISA
AMERICAN EXPRESS SafeKey

Zdroj: Global Payments Europe⁴⁰

Z obr. 3 je patrné, že nejprve jsou držitelé karty vyobrazeny loga karetních asociací, které daná platební brána akceptuje. V pravé části je shrnuta objednávka, kterou klient provedl u obchodníka zahrnující identifikaci obchodníka, číslo objednávky a dále celkovou částku, kterou chce zákazník kartou zaplatit. V pravém dolním rohu jsou pak uvedeny způsoby zabezpečení platby. V případě platebních karet vydaných asociacemi MasterCard, Visa a American Express probíhá platba se zabezpečením 3D Secure definovaným karitními asociacemi pod označením MasterCard SecureCode, Verified by Visa a American Express SafeKey. Standardně 3D Secure zajišťuje ověření držitele platební karty v průběhu provádění platby formou dalšího ověření, což poskytuje všem zúčastněným stranám (držitel

⁴⁰ GLOBAL PAYMENTS EUROPE. Platební brána GP webpay. Uživatelská příručka [online] 2018 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/20102809-Platebni-brana-gp-webpay-uzivatelska-prirucka.html>

karty a její vydavatel, obchodník) vyšší zabezpečení než je tomu v případě neověřených SSL plateb (viz dále).

Ve střední části formuláře jsou volná pole určená k vyplnění údajů o platební kartě, kterou má být platba provedena. Držitel karty zadává vždy číslo karty a platnost karty z přední strany platební karty a dále ověřovací CVC/CVV kód ze zadní strany karty. Některé platební brány mohou vyžadovat také uvedení jméno a příjmení držitele karty. Po zadání všech vyžadovaných údajů, potvrdí držitel karty požadavek na provedení platby kliknutím na tlačítko Zaplatit. Pokud provádí zákazník platbu kartou, která spadá do okruhu karet, které mají 3D Secure, pak po kliknutí na tlačítko zaplatit se zobrazí další formulář vyžadující vložení jednorázového 3D Secure hesla, viz obr. 4.

Obrázek 4: Zadání 3D Secure hesla při provádění online platby

globalpayments Europe

Verified by VISA

Ověření platby pomocí 3D Secure hesla

Česky English

Zadejte prosím 3D Secure heslo a stiskněte tlačítko "Pokračovat".

Obchodník: GPE AMEX

Částka: 100 CZK

Datum: 31.5.2016

Číslo karty: 4056 **** * 0008

3D Secure heslo:

Tyto informace nejsou sdíleny s obchodníkem.

Storno Pokračovat

Powered by Global Payments Europe

Zdroj: Global Payments Europe⁴¹

3D Secure heslo není shodné s PIN kódem, který držitel karty zadává v případě výběru hotovosti nebo v případě bezhotovostní platby u obchodníků přes platební terminály. Technologie 3D Secure je navázána na mobilní zařízení držitele karty, tj. po zadání požadavku na platbu je jednorázové heslo zasláno na jeho mobilní zařízení. Minimální délka 3D Secure hesla zahrnuje 4 znaky, maximálně pak 8 znaků. Zasláná SMS zpráva s 3D Secure

⁴¹ Tamtéž

má zpravidla následující podobu, tj. zahrnuje informaci o názvu obchodníku, u kterého je platba prováděna, částka, která má být uhrazena a 3D Secure heslo, které držitel karty vepíše do volného pole a poté potvrdí požadavek. Po provedení platby je zákazník zpravidla během několika vteřin přesměrován zpět do internetového obchodu, a zároveň se mu zobrazí informace o úspěšném provedení platby.

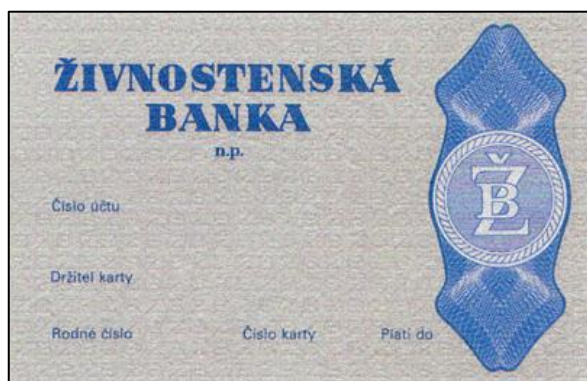
4 Vlastní práce

V rámci praktické části práce je přistoupené k vymezení významu platebních karet v rámci ČR včetně objasnění způsobů jejich využívání. Zvláštní pozornost je v rámci této kapitoly věnována platebním kartám určeným pro studenty včetně srovnání nabídky platebních karet pro studenty ze strany čtyř nejvýznamnějších obchodních bank v rámci ČR.

4.1 Platební karty v rámci ČR

Platební karty zaznamenaly svůj rozvoj v rámci ČR po roce 1989, kdy došlo k rozpadu bipolárního uspořádání světa, což pro země střední a východní Evropy znamenalo pád komunistického režimu. Nicméně úplně první použití platebních karet v rámci ještě tehdejšího Československa je datováno k roku 1965, kdy cestovní kancelář Čedok⁴² zahájila akceptaci platebních karet Diners Club ve své síti poboček a interhotelů, dále v prodejnách Tuzex, prodejnách kancelářích ČSA a na dalších obchodních místech, kde byl koncentrován zahraniční cestovní ruch. Nutno je však dodat, že českoslovenští občané žádné platební karty v této době nevladnili, tj. tyto karty byly přijímány výhradně ze strany zahraničních turistů. První karty, které byly určeny pro československé občany, byly vydány až v roce 1987 Živnostenskou bankou jako **dispoziční karty k tuzexovému účtu** pro nákupy v obchodech Tuzex. V praxi tak tato karty nahrazovaly bony.⁴³

Obrázek 5: Dispoziční karty k tuzexovému účtu vydaná Živnostenskou bankou

Zdroj: Juřík⁴⁴

⁴² Cestovní kancelář Čedok byl v tomto období jediným subjektem, který byl oprávněn akceptovat platební karty Diners Club

⁴³ JUŘÍK, P. *Platební karty: Velká encyklopedie - 1870-2006*. Praha: Grada Publihsing, 2006, s. 194-195

⁴⁴ Tamtéž, s. 194

Po roce 1989 se také Živnostenská banka stala jako první bankou na českém trhu členem mezinárodní společnosti VISA. Tato banka zároveň v roce 1991 jako první začala vydávat mezinárodní platební karty VISA. Vedle Živnostenské banky byla na českém trhu aktivní také Česká spořitelna, která začala na počátku 90. let minulého století vydávat **Bankomatové karty** České spořitelny, které sloužily pouze k výběru hotovosti z bankomatů České spořitelny. V roce 1990 bylo přistoupeno k privatizaci státního podniku Čedok a dále byl zrušen monopol Státní banky československé, což znamenalo postupnou liberalizaci bankovního trhu, kdy mimo jiné vznikla Komerční banka, která již v roce 1991 začala vydávat mezinárodní platební karty Eurocard/Master Card a ve stejném roce zprovoznila první tři bankomaty. Dále v roce 1991 bylo ustanoveno **Mezibankovní sdružení pro platební karty** (předchůdce dnešního Sdružení pro bankovní karty), které si kladlo za cíl rozvinout trh s platebními kartami, zamezit zneužívání platebních karet apod.⁴⁵ V současnosti Sdružení pro bankovní karty (dále i SBK) představuje zájmové sdružení právnických osob, resp. bank a dalších organizací, jejichž zájmem je rozvoj platebních karet v ČR. Podle Stanov SBK mohou být řádnými členy pouze peněžní ústavy. Jiné subjekty mohou mít status pozorovatele. V současnosti má SBK 24 řádných členů.⁴⁶

Další posun přinesl rok 1995, kdy byla v rámci ČR vydána první mezinárodní zlatá karta VISA Gold, kterou vydala Živnostenská banka, která zároveň byla výhradním obchodníkem s platebními kartami VISA a Diners Club, přičemž v roce 1996 toto oprávnění prodala České spořitelně. Díky tomu Česká spořitelna získala mimořádně vysokou konkurenční výhodu oproti ostatním bankám, protože byť si i ostatní banky v 90. letech minulého století uvědomovaly význam platebních karet, některé z nich vývoj podcenily, proto se hlavními bankami ve vztahu k platebním kartám staly na českém trhu právě Česká spořitelna a Komerční banka, které tyto karty vydávaly již od počátku 90. let minulého století.⁴⁷

Vhodné je doplnit, že zásadním omezením 90. let minulého století ve vztahu k platebním kartám, které snižovaly motivaci ostatních obchodních bank pro jejich vydávání, bylo, že přibližně až do roku 1998 byl český kartový trh z téměř 90 % tvořen platebními kartami

---

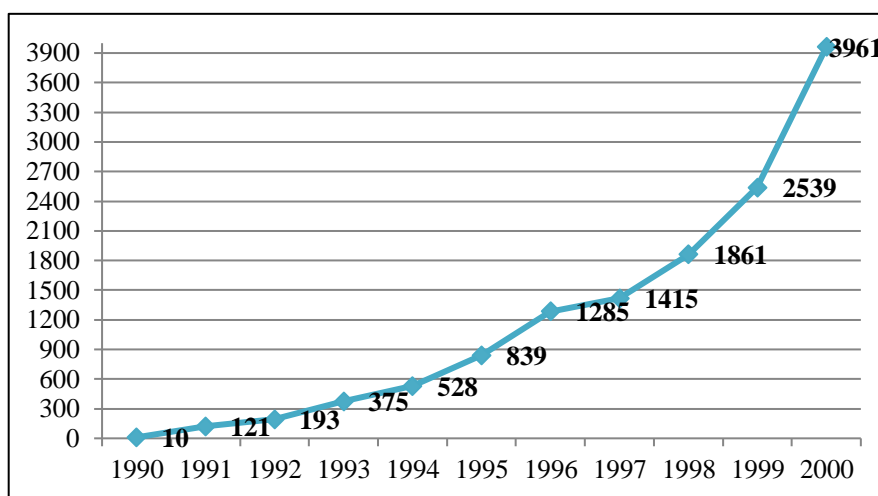
⁴⁵ SBK. Historie platebních karet v ČR [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <http://www.bankovni-karty.cz/sbk/historie-platebnich-karet-v-cr/>

⁴⁶ SBK. Seznam členů a kontaktní data pověřených pracovníků [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/clenove_clenske_banky.html

⁴⁷ PLISCHKE, S. E. Jak došly platební karty do českých zemí aneb historie karet plná zajímavostí [online] 2007 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/platebni-karty/18777-jak-dosly-platebni-karty-do-ceskych-zemi-aneb-historie-karet-plna-zajimavosti>

drženými zahraničními subjekty. Tento fakt byl jednak dán omezenými možnostmi placení kartou např. u obchodníků, nebo vysokými náklady na zřízení jednoho bankomatu, např. instalace 1 bankomatu v první polovině 90. letech minulého století vycházela na cca 1,5 milionů Kč, což v konečném důsledku znamenalo, že bankomaty byly k dispozici pouze ve velkých městech.⁴⁸ Následující obr. 6 ukazuje vývoj počtu vydaných platebních karet v rámci ČR od roku 1990 do roku 2000.

Obrázek 6: Vývoj počtu vydaných platebních karet v rámci ČR v letech 1990-2000 (v tisících)

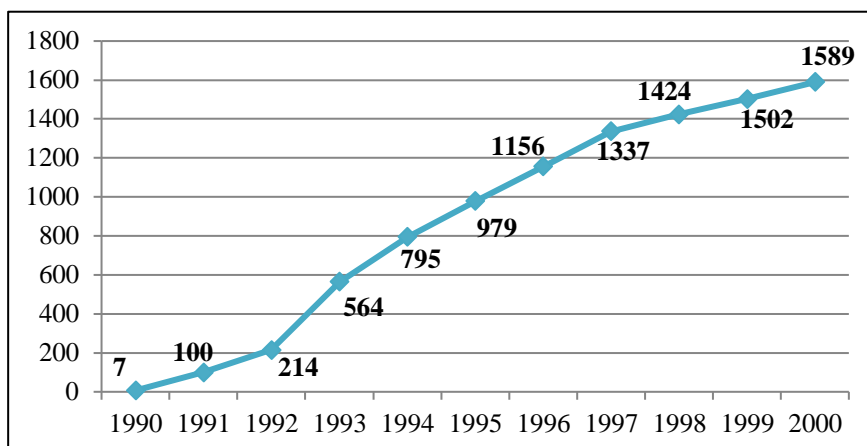
Zdroj: SBK⁴⁹, vlastní zpracování

Z obr. 6 je zřejmé, že k intenzivnějšímu rozvoji platebních karet v rámci ČR docházelo až v druhé polovině 90. minulého století, tj. v roce 1997 poprvé počet držitelů platebních karet překročil 1 milion. Tento vývoj byl v praxi spjat s tím, že si postupně obchodníci (prodejci) začali významu přijímání platebních karet všimnout a začali postupně zavádět platební terminály umožňující platby kartou. Dalším důvodem byl rozvoj sítě bankomatů, které nově začaly být v čím dál větším měřítku zaváděny také v menších městech. Následující obr. 7 ukazuje vývoj počtu bankomatů v letech 1990-2000, ze kterého je patrné, že zatímco v roce 1990 bylo v rámci ČR k dispozici pouze 7 bankomatů, v roce 1995 se jejich počet zvýšil na 979 a v roce 2000 dosáhl hodnoty 1 589.

⁴⁸ Tamtéž

⁴⁹ SBK. Historie od roku 1989 [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/profil_statistiky.html

Obrázek 7: Vývoj počtu bankomatů v rámci ČR v letech 1990-2000

Zdroj: SBK⁵⁰, vlastní zpracování

Dalším důvodem vzestupu počtu vydaných platebních karet bylo, že v roce 1998 začaly být v rámci ČR poprvé vydávány také **kreditní karty**. Průkopníky kreditních karet v rámci ČR byla společnost Home Credit a Česká spořitelna. V komparaci se současným vydáváním kreditních karet však v tomto období byly přístupné pouze vybraným bonitním klientům s prověřenou historií. Posledním důvodem nárůstu počtu držitelů platebních karet byl také vzestup počtu obchodních bank, které začaly platební karty vydávat, tj. vedle České spořitelny a Komerční banky, vydávaly v roce 1998 platební karty také Investiční a poštovní banka, Československá obchodní banka (dále i ČSOB), Agrobanka, Živnostenská banka a Union Banka, viz tab. 2.

Tabulka 2: Vývoj počtu vydaných platebních karet jednotlivými obchodními bankami v roce 1998

Název obchodní banky	Počet vydaných karet k 31.12. 1998
Česká spořitelna	1 300 000
Komerční banka	367 000
Investiční a poštovní banka	130 500
ČSOB	30 000
Agrobanka	20 000
Živnostenská banka	7 500
Union Banka	6 000
CELKEM	1 861 000

Zdroj: SBK⁵¹, vlastní zpracování

⁵⁰ Tamtéž

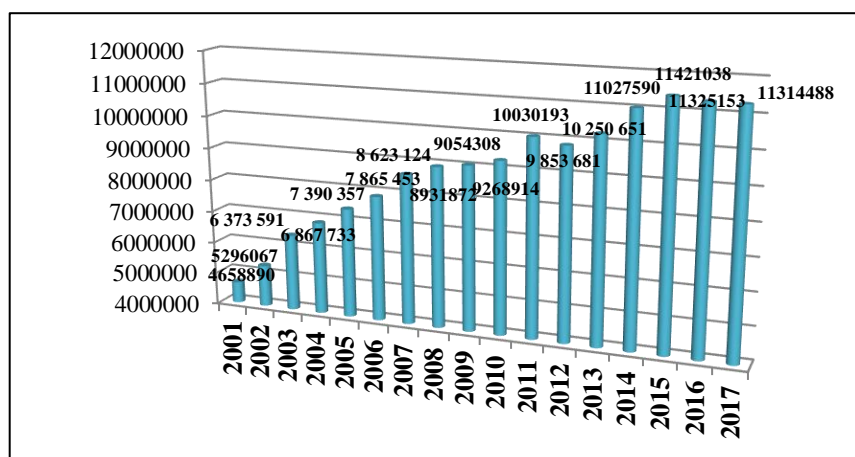
⁵¹ SBK. Profil České republiky [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: http://www.bankovníkarty.cz/pages/czech/down_ruzne.html

Z tab. 2 je patrné, že v roce 1998 bylo téměř 70 % z celkového počtu platebních karet vydáno Českou spořitelnou. S výrazným odstupem druhé místo držela Komerční banka s podílem téměř 20 %. Zbývajících 10 % z objemu vydaných platebních karet pak připadalo na zbývajících obchodní banky emitující platební karty.

K dalšímu rozvoji platebních karet v rámci ČR došlo po roce 2000, tj. v roce 2001 Sdružení pro bankovní karty evidovalo celkem 4 658 890 vydaných platebních karet v České republice, tj. přibližně polovina obyvatel ČR měla v roce 2001 alespoň jednu platební kartu. K téměř zdvojnásobení počtu držitelů platebních karet došlo v roce 2005, kdy počet vydaných karet překročil 7,8 milionů držitelů.⁵²

Další posun pak přinesl rok 2006, kdy se na českém bankovním trhu zvýšil počet bank vydávajících platební karty na 14. V roce 2007 pak přibyla polská BRE Bank S.A. K dalšímu zvýšení pak došlo v roce 2011, kdy začaly vydávat platební karty banky ZUNO, AXA, Air Bank. V roce 2013 pak z celkového počtu 44 bank a poboček zahraničních bank vydávalo platební karty celkem 19 bank a dále 8 platebních institucí a 2 kartové společnosti (CCS a Euronet).⁵³ Pokud jde o počet vydaných platebních karet od roku 2001 do roku 2017, pak tento vývoj ukazuje následující obr. 8.

Obrázek 8: vývoj počtu vydaných platebních karet v rámci ČR v letech 2001-2017

Zdroj: SBK^{54,55} vlastní zpracování

⁵² SBK. Souhrnné statistiky ke stažení [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/profil_statistiky.html

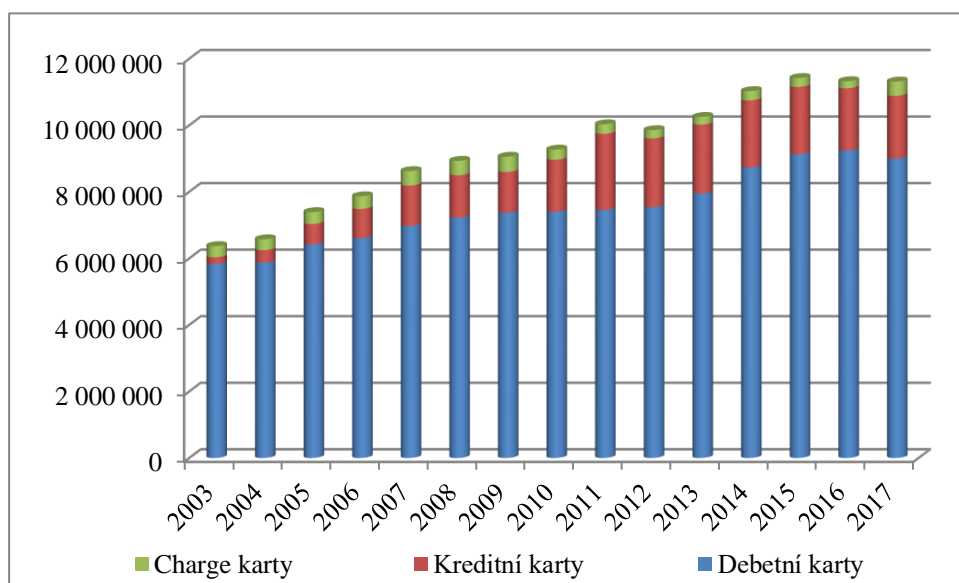
⁵³ Tamtéž

⁵⁴ SBK. SBK. Profil České republiky [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/down_ruzne.html

⁵⁵ SBK. Souhrnné statistiky ke stažení [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/profil_statistiky.html

V roce 2017 bylo v rámci ČR vydáno celkem cca 11,3 milionů platebních karet, což představovalo nárůst oproti roku 2001 o více než 280 %. Důvod výrazného vzestupu počtu karet byl dán jednak zvyšujícím se počtem platebních institucí, které karty vydávaly a jednak také postupným nárůstem významu především kreditních karet, jak ukazuje i obr. 9.

Obrázek 9: Vývoj počtu vydaných debetních, kreditních a chargeových karet v rámci ČR v letech 2003-2017

Poznámka: data za roky 2001 a 2002 nejsou dostupná

Zdroj: SBK⁵⁶, vlastní zpracování

Z obr. 9 je patrné, že v rámci ČR jsou stále nejoblíbenějším druhem platebních karet, karty debetní. S výrazným odstupem následují kreditní karty, jejichž podíl je sice výrazně nižší než podíl debetních karet, nicméně je patrné, že jejich obliba od roku 2003 výrazně rostla, tj. zatímco v roce 2003 bylo vydáno cca 203 tisíc kreditních karet, v roce 2017 se jednalo o cca 1,8 milionů kreditních karet. Jinými slovy, zatímco v roce 2003 připadalo z celkového objemu vydaných platebních karet 91 % na karty debetní, přibližně 3 % na kreditní karty a 6 % na chargeové karty, v roce 2017 připadalo na debetní karty již jen 79 %, na kreditní karty pak 16 % a zbývajících 5 % pak připadalo na chargeové karty. Je tedy patrné, že od roku 2003 se nejen zvýšil počet vydaných platebních karet, ale také relativně významně se změnila struktura platebních karet, což do značné míry souvisí se změnami užívání platebních karet ze strany české veřejnosti (viz podkapitola 4.2).

⁵⁶ Tamtéž

Pokud jde o strukturu vydaných platebních karet podle karetních společností, pak v rámci ČR dominují platební karty MasterCard a Visa, viz tab. 3.

Tabulka 3: Struktura platebních karet vydaných v ČR za rok 2017 podle karetních společností

	MasterCard	Visa	Diners Club	Ostatní
Vydané karty celkem	6 296 662	4 223 935	11 570	200 782
z toho:				
Debetní karty	4 689 956	4 107 476	0	0
Kreditní a charge karty	1 576 881	116 357	11 570	200 782

Zdroj: SBK⁵⁷, vlastní zpracování

Z tab. 3 je patrné, že z hlediska debetních karet je zastoupení karet MasterCard a Visa prakticky obdobné. Výraznější rozdíly je pak možné vysledovat v počtu vydaných kreditních a chargeových karet, kde jednoznačně dominují karty MasterCard. Rozdíl mezi platebními kartami MasterCard a Visa spočívá především při zúčtování cizích měn, tj. zatímco MasterCard používá pro zúčtování Euro, Visa používá pro zúčtování americký dolar.

4.2 Využívání platebních karet v rámci ČR

Jak vyplynulo z předchozí podkapitoly 4.1, především od roku 2000 je v rámci ČR zaznamenán enormní nárůst počtu vydaných platebních karet, což souvisí primárně s rozšířením způsobů jejich využívání, tj. dříve převažující využívání platebních karet pouze pro účely výběru hotovosti z bankomatů, bylo především po roce 2000 v čím dál větším objemu nahrazováno jejich využíváním jako platebního prostředku u obchodníků. Tento vývoj primárně souvisel s rychlým počtem obchodníků akceptujících platební karty a také rozšířením okruhu možností, kde je možné kartou platit, viz tab. 4.

⁵⁷ Tamtéž

Tabulka 4: Základní statistiky využívání platebních karet v letech 2001-2017

	2001	2005	2010	2013	2017
Počet plateb kartou (v mil. Kč)	21,9	120,3	224,4	380,4	811,9
Objem plateb kartou (v mil. Kč)	32 896	142 735	203 591	306 001	540 180
Průměrná hodnota platby kartou v Kč	1502	1 186	907	804	665
Počet instalovaných bankomatů	1 909	2 892	3 868	4 433	4 616
Počet obchodníků akceptujících platební karty	83 712	108 963	204 116	263 725	565 961

Zdroj: SBK⁵⁸, vlastní zpracování

Tab. 4 ukazuje, že se v čase zvyšoval nejen počet provedených transakcí platebními kartami, ale i objem plateb realizovaných kartou, tj. zatímco v roce 2001 dosáhl objem plateb kartou 32,9 mld. Kč, v roce 2017 se jednalo o hodnotu 540,2 mld. Kč. Příznačným rysem tab. 4 je, že v čase docházelo k snižování průměrné hodnoty platby kartou, tj. zatímco v roce 2001 činila průměrná hodnota jedné platby kartou 1 502 Kč, v roce 2017 se jednalo již jen o 665 Kč. Tento pokles je primárně dán změnami ve využívání platebních karet. Tedy zatímco v roce 2001 byly karty využívány především k provádění větších transakcí, v roce 2017 byly karty využívány k placení také nízkých částek, čemuž odpovídá počet realizovaných transakcí.

Hlavním důvodem těchto změn bylo, že karty se postupně začaly ze strany české veřejnosti využívat podobně jako hotovost, tj. na jedné strany k vzestupu počtu realizovaných transakcí přispěl dramatický vzestup počtu obchodníků akceptujících platební karty a dále také rozšíření této metody placení především v rámci internetových e-shopů, tj. zatímco ještě v roce 2010 přibližně 80 % realizovaných objednávek v rámci internetu bylo placeno na dobírku, tj. v hotovosti při obdržení zásilky a dalších 10 % prostřednictvím bankovního převodu, v roce 2017 bylo placeno v hotovosti, resp. dobírkou pouhých 55 % objednávek na internetu, 10 % pomocí bankovního převodu a zbývajících 35 % připadlo na platbu platební kartou.

⁵⁸ Tamtéž

Další důvod vzestupu využívání platebních karet souvisí též s nárůstem významu bankovních převodů, tj. v současnosti většina zaměstnavatelů poukazuje plat či mzdu svým zaměstnancům výhradně na jejich běžné účty a také při obchodních transakcích firem jsou výlučně preferovány platby bankovním převodem. Vlivem toho, že většina domácností i firem má své finanční prostředky alokovány na běžných účtech, představují platební karty velmi komfortní nástroj pro přístup k těmto prostředkům, protože prostřednictvím karet mohou jednak z bankomatů vybírat hotovost, nebo jimi mohou u většiny obchodníků přímo platit.

K nárůstu počtu transakcí i objemu prostředků hrazených kartou přispělo v rámci ČR také zavedení tzv. **bezkontaktních platebních karet s NFC technologií**, které byly v rámci ČR poprvé zavedeny v roce 2011. Podstatou těchto plateb je, že nevyžadují jednak vkládat kartu do platebního termínu a jednak umožňují provést platbu do stanovené částky (zpravidla 500 Kč) bez zadání bezpečnostního PINU. Podle statistik společnosti VISA se v rámci ČR za rok 2017 podílely bezkontaktní platby z 91 % na všech provedených transakcích kartou, což ČR zařadilo na 2. pozici na světě v podílu využívání bezkontaktních karet, tj. na 811,9 milionů realizovaných transakcí, připadlo 637,7 milionů bezkontaktních transakcí. V současnosti je pak v průměru 33 % všech transakcí prováděno prostřednictvím platební karty. Zbývající část pak připadá na hotovostní platby a bankovní převody.⁵⁹

Nutno je také doplnit, že využívání platebních karet není napříč českou společností stejné, tj. dlouhodobě výrazněji preferují využívání platebních karet pro realizaci transakcí především mladší lidé ve věku od 18 let do 30 let, kteří provádí až 70 % všech svých transakcí především platebními kartami. V obchodech provádí platby pomocí platebních karet ve větším měřítku mladší lidé s vyšším vzděláním. Naopak starší osoby s nižším vzděláním používají k platbám karty pouze z 30 %. Velký vliv na používání platebních karet má také místo, ve kterém lidé žijí, tj. výrazně větší počet i objem transakcí kartou realizují lidé žijící ve městech, kteří je používají nejen při placení v obchodech, ale také v restauracích, kadeřnictvích, kosmetických salonech, sportovních a wellness centrech apod.⁶⁰

---

⁵⁹ ÚŠELA, J., CHRIPÁK, D. Češi preferují platbu kartou "na pípnutí". Většina ale dává stále přednost placení v hotovosti [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://infografiky.ihned.cz/cesko-velmoc-bezkontaktnich-karet/r~7f0b909e0be711e8a44c0cc47ab5f122/>

⁶⁰ ÚSPORY. Češi, platební karty a statistiky [online] 2015 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.uspory.cz/aktuality-navody/aktuality/kreditni-karty/cesi-platebni-karty-a-statistiky>

4.3 Studentské běžné účty a platební karty pro studenty

V rámci této podkapitoly je přistoupeno k představení běžných účtů a platebních karet, které jsou v rámci ČR určeny především pro studenty. Dříve než bude determinována stávající nabídka studentských účtů a platebních karet, je nutné nejprve blíže vymezit chápání pojmu student v kontextu českého bankovníctví, resp. produktové nabídky určené pro studenty.

Banky, které ve své nabídce cílí přímo i na studenty, rozumí studentem osobu, která studuje v denní formě v rámci české střední nebo vysoké školy a zároveň má na území ČR trvalý pobyt, tj. při splnění těchto dvou základních podmínek mohou být studentské výhody poskytnuty i cizincům. Osoba, která uplatňuje status studenta, musí ve většině případů bance doložit platné potvrzení o denním studiu. Banky, které nabízí speciální účty a tedy i platební karty pro studenty mají zpravidla stanovenou dolní a horní věkovou hranici pro uplatnění této kategorie, přičemž tyto věkové hranice se mezi jednotlivými bankami nepatrně liší.

Většina bank pak za studenty považuje osoby **ve věku od 15 let do 30 let dovršeného věku**. Konkrétní podmínky založení studentského účtu se mezi bankami nepatrně liší a liší se také v závislosti na stupni studia a věku klienta. V případě velmi mladých klientů, tj. před dovršením jejich zletilosti si mohou účet zřídit, ale pouze s písemným souhlasem zákonného zástupce. Příznačným rysem také je, že banky většinou upravují podmínky zřízení a vedení účtu také podle stupně aktuálního vzdělání, tj. zpravidla studenti vysokých škol mají vyšší benefity než studenti středních škol. Zpravidla se jedná např. o bezplatné výběry z bankomatů v zahraničí, vyšší počet výběrů hotovosti z cizích bankomatů zdarma, či příspěvky na studentskou kartu ISIC apod.⁶¹

Hlavní podstatou studentských účtů pak je, že představují zvláštní formu běžného účtu, který umožňuje zpravidla provádět stejné operace jako u klasických běžných účtů, ale v komparaci s nimi banka tyto účty určitým způsobem ztraktivňuje, resp. zvýhodňuje. Toto zvýhodnění vychází z přesvědčení, že mladý klient později u dané banky zůstane a tedy tato investice se bance později vrátí. Nejčastější formou zvýhodnění studentů je nabídka bezplatného zřízení a vedení účtu v bance, bezplatný výběr hotovosti, nulové nebo velmi nízké úroky, bezkontaktní platební karty včetně dalších forem platebních prostředků.

---

⁶¹ PENÍZE. Proč si zřídit studentské konto [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/16014-proc-si-zridit-studentske-konto>

V současnosti (rok 2019) nabízí v rámci českého bankovního trhu speciální produkty pro studenty celkem **sedm bank**, a to⁶²:

1. **Air Bank: produkt Malý tarif**, který je určen osobám od 18 let, přičemž banka nevyžaduje dokládat potvrzení o studiu.
2. **České spořitelna: produkt Účet pro studenty**, který je určen studentům do věku 26 let, přičemž od dovršení 21 let je vyžadováno doložení potvrzení o studiu,
3. **Komerční banka: produkt Studentský účet G2**, který je určen pro studenty ve věku od 15 do 30 let, přičemž od dovršení 20 let je vyžadováno doložení platného potvrzení o studiu,
4. **ČSOB: produkt Plus Konto pro studenty**. Produkt je určen pro osoby od 15 do 26 let věku, přičemž od dovršení 21 let je vyžadováno doložení potvrzení o studiu,
5. **Raiffeisenbank: produkt eKonto STUDENT PREMIUM**. Produkt je určen nejen pro studenty, ale i žáky od 12 let do 26 let, přičemž banka vyžaduje potvrzení o studiu až od dovršení 19 let,
6. **Unicredit Bank: produkt Konto pro mladé**, které je určeno všem osobám ve věku od 15 do 26 let bez ohledu na to, zda se jedná o studenty či nikoliv,
7. **Moneta: produkt Studentský účet**, který je určen studentům ve věku od 15 do 27 let věku, přičemž od dovršení 20 let je vyžadováno potvrzení o studiu,

Pokud jde o nabídku platebních karet, pak výše uvedené bankovní subjekty nabízí vždy k běžnému účtu debetní karty s mezinárodní platností, přičemž Raiffeisenbank a Unicredit nabízí debetní kartu MasterCard Student, která se od standardní debetní karty liší uvedením údaje, že jde o studentskou debetní kartu.

Dále je studentům nabízena mobilní aplikace pro správu běžného účtu a dále tzv. platební nálepka. Pokud jde o **mobilní aplikaci** pak je nutno doplnit, že některé z bank vedle správy účtu nabízí také možnost nahrání platební karty do mobilní aplikace, a provádět tak platby telefonem. V současnosti tuto službu nabízí např. ČSOB, Era/Poštovní spořitelna nebo Komerční banka. Komerční banka a ČSOB jako první nabízí klientům platbu mobilem za použití NFC technologie, kdy základem je tzv. digitální karta, která je aktivována prostřednictvím internetového bankovníctví.

---

⁶² UŠETŘENO. Srovnání studentských bankovních kont [online] 2019 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.usetreno.cz/studentske-ucty/>

Pokud jde o **platební nálepku**, pak se jedná o bezkontaktní nálepkou, která připomíná zmenšenou verzi platební karty, kterou je možné si nalepit např. na mobilní telefon, přívěšek od klíčů, diář nebo do peněženky. V komparaci s platebními kartami mají nálepky omezenější funkce, tj. primárně se dá jimi platit u obchodníků a na internetu, protože obsahují všechny údaje pro online platbu. V případě výběru z bankomatu je možné nálepkou použít pouze u takových bankomatů, které umožňují bezkontaktní výběry, tj. vybaveny bezkontaktní čtečkou. V současnosti nabízí možnost bezkontaktního výběru pouze čtyři banky, a to Air Bank, ČSOB, Moneta a Money Bank.⁶³

V roce 2018 byl dále proveden průzkum mezi českými studenty s cílem ověřit, jaké mají studenti očekávání od bankovního účtu určeného pro studenty a jaké vlastnosti by podle nich měl ideální studentský bankovní účet nabízet. Z průzkumu vyplynuly následující preference⁶⁴:

- bezplatné vedení účtu nejméně do dosažení 25 let bez nutnosti dokládat potvrzení o studiu,
- příchozí a odchozí platby (bankovní převody) zdarma,
- bezkontaktní debetní karta zdarma,
- minimálně 3 výběry z libovolného bankomatu v ČR každý měsíc zdarma,
- internetové i mobilní bankovníctví,
- výběry z bankomatů v zahraničí zdarma,

Výše uvedené požadavky v praxi splňují pouze tři banky, které se specializují na bankovní nabídku produktů pro studenty, a to UniCredit Bank, Raiffeisenbank a mBank. Ostatní banky, které se specializují na nabídku produktů také pro studenty, nespĺňují jednu nebo více z výše požadovaných vlastností ideálního studentského účtu. Z výše uvedeného přehledu je patrné, že mezi českými studenty je požadována bezkontaktní debetní karta, tj. platební karta k jejich běžnému účtu. Neobjevuje se však požadavek např. na vedení kontokorentního účtu nebo na vydání kreditní karty.

---

⁶³VESELÍKOVÁ, M. Placení bez hotovosti. Kartou, nálepkou i mobilem [online] 2017 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/ucty-karty/327543-placeni-bez-hotovosti-kartou-nalepkou-i-mobilem>

⁶⁴BANKY. Bankovní účet pro studenty: Srovnání 2019, účty bez poplatků [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.skrblik.cz/banka/bankovni-ucet-pro-studenty/>

Pokud jde o **kreditní karty**, pak některé z výše uvedených bank, které se specializují na nabídku studentských účtů, přímo nabízí k účtu i možnost vydání kreditní karty. Ostatní banky, které nabízí studentské účty, však možnost získání kreditní karty za strany studentů umožňují, ale nepodmiňují ji nutností zřídit si studentský účet. Pro její získání však musí studenti splnit několik podmínek. Hlavní podmínkou je doložení dokladu o studiu. Některé banky požadují také doložení příjmů. Některé akceptují i brigády, tj. dohody o provedení práce či dohody o pracovní činnosti. Některé banky nabízí studentům kreditní karty, které však nejsou speciálně určeny pro studenty, ale spíše pro všechny osoby bez nutnosti dokládat příjmy. Tyto druhy kreditních karet se však zpravidla vyznačují velmi vysokými úrokovými sazbami a zpravidla mají nastavený limit pro čerpání ve výši 10 až 20 tisíc Kč.⁶⁵

Podrobněji je pak konkrétní produktová nabídka vybraných bankovních institucí představena v následující podkapitole 4.4.

4.4 Rozbor a srovnání nabídky platebních karet pro studenty vybraných bankovních institucí

V rámci předchozí podkapitoly bylo identifikováno celkem sedm bank, které svou produktovou nabídkou cílí také studenty. Z těchto důvodů je v rámci této podkapitoly přistoupeno k podrobnějšímu představení nabídky především platebních karet čtyř vybraných bankovních institucí, které mají zároveň dominantní podíl (okolo 80 %) na českém bankovním trhu, a to Česká spořitelna, Komerční banka, Československá obchodní banka a Raiffeissen Bank. Tyto banky nabízí studentům standardně bezkontaktní debetní platební karty k zřízenému studentskému kontu a dále další debetní platební nástroje. Všechny tyto banky zároveň nabízí také kreditní (úvěrové) platební karty určené pro studenty. Naopak žádná z bank nenabízí chargeové (poplatkové) karty pro studenty.

4.4.1 Nabídka platebních karet pro studenty u České spořitelny

České spořitelna nabízí platební karty studentům v rámci zřízení a vedení běžného účtu s názvem Účet pro studenty, který je určen pro studující osoby ve věku do 26 let, přičemž od 20 let je vyžadováno bankou každoroční dokládání platného potvrzení o studiu. K tomuto účtu automaticky banka vydává od října roku 2011 zdarma jednu **bezkontaktní debetní**

---

⁶⁵ MĚŠEC. Kde získáte jako studenti kreditku? [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/kde-ziskate-jako-studenti-kreditku/>

kartu VISA s mezinárodní platností, se kterou si mohou studenti vybírat hotovost z bankomatů České spořitelny zdarma. Výběry z ostatních bankomatů jsou zpoplatněny částkou 40 Kč, přičemž ani jeden výběr není poskytován zdarma. V rámci zahraničí mohou vybírat studenti hotovost v bankomatech skupiny Erste Group za cenu 5 Kč/výběr, z jiných zahraničních bankomatů je pak výběr zatížen poplatkem ve výši 25 Kč/výběr. Platby u obchodníků nebo online platby kartou jsou poskytovány zdarma. Banka dále nabízí zvýhodněné zahraniční úhrady SEPA do výše 50 tisíc EUR, které jsou zpoplatněny částkou 30 Kč/úhrada.⁶⁶

Bezkontaktní debetní karta umožňuje provádět platby u obchodníků v hodnotě do 500 Kč bez nutnosti zadat PIN, při částce nad 500 Kč je vyžadován vždy PIN. Banka také nabízí možnost vydání druhé debetní karty, což je zatíženo poplatkem ve výši 25 Kč/měsíc. Vedle debetní karty nabízí Česká spořitelna k studentskému účtu také **debetní platební nálepku**, jejíž vydání je zpoplatněno částkou 6 Kč/měsíc. Poprvé byla debetní nálepka Českou spořitelnou vydána v srpnu roku 2013. Nálepka je vydávána jako dodatková karta k debetní platební kartě a zřízenému běžnému účtu u České spořitelny. Parametry této nálepky jsou shodné s debetní platební kartou, tj. při platbách u obchodníků do 500 Kč stačí pouze přiložit k čtecímu zařízení bez nutnosti zadávat PIN, při úhradách vyšších jak 500 Kč je nutné zadat PIN.

Česká spořitelna nabízí garanci vrácení hotovosti v případě ztráty bezkontaktní debetní karty i platební nálepky, pokud nejde k prokazatelnému zneužití karty či nálepky (jedná se pouze o úhrady v částkách bez nutnosti zadávat PIN). Platnost debetní karty i platební nálepky je 3 roky, poté dochází k automatické obnově jejich platnosti.⁶⁷

Dalším druhem platebních karet, které nabízí Česká spořitelna vybraným studentům je **kreditní karta**, která není běžně součástí balíčku Účet pro studenty. Kreditní karty pro studenty nabízí Česká spořitelna od roku 2005, a to výhradně studentům vysokých škol jako alternativu ke kontokorentu. Základní úvěrový rámec pro studenty 1. ročníku denního studia na vysoké škole činí 10 tisíc Kč a následně od druhého a vyššího studijního ročníku je

---

⁶⁶ ČESKÁ SPOŘITELNA. Karty [online] 2019 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/osobni-finance/ucty-karty/karty-platby-mobilem>

⁶⁷ BANKOVNÍ POPLATKY. Česká spořitelna uvádí na trh bezkontaktní platební nálepky [online] 2013 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.bankovnipoplatky.com/ceska-sporitelna-uvadi-na-trh-bezkontaktni-platebni-nalepky-20529>

poskytován úvěrový rámec ve výši 20 tisíc Kč. Zároveň Česká spořitelna nevyžaduje doložení jakýchkoliv příjmů. Karta nabízí 45 denní bezúročné období, v případě nesplacení čerpaného úvěru je úvěr následně úročen standardní úrokovou sazbou ve výši 19,8 % ročně, tj. úroková sazba je výrazně vyšší než v případě kontokorentu. Dále si Česká spořitelna účtuje 50 Kč měsíčně za vedení kreditní karty, v případě vyčerpání částky nad 3 000 Kč v daném období je vedení karty zdarma.⁶⁸ Minimální splátka úvěru v daném období je pak stanovena na 3 % z čerpaného úvěru, minimálně pak 200 Kč.⁶⁹

4.4.2 Nabídka platebních karet pro studenty u Komerční banky

Další analyzovanou bankovní institucí je Komerční banka, která studentům nabízí možnost bezplatného zřízení i vedení **Studentského účtu G2**, který je určen pro studenty od 15 do 30 let, přičemž od dovršení 20 let věku vyžaduje Komerční banka pravidelné dokládání potvrzení o studiu. K tomuto účtu Komerční banka bezplatně vydává bezkontaktní debetní kartu G2 s mezinárodní platností. Obdobně jako v případě České spořitelny mají studenti výběry hotovosti z bankomatů Komerční banky zdarma, v případě výběrů z jiných bankomatů je pak jeden výběr zpoplatněn částkou 39 Kč. Komerční banka studentům dále nabízí možnost jednoho výběru za měsíc ze zahraničních bankomatů zdarma. Studenti si také zdarma mohou stanovit vlastní design debetní karty, např. fotografii nebo vybrat si z předpřipravených designů.⁷⁰

Další platební kartou, kterou Komerční banka nabízí vybraným studentům vysokých škol je tzv. **UNIkarta**, kterou začala poprvé nabízet v roce 2006. Jedná se o cobrandovou identifikační a zároveň platební kartu, která je přímo navázaná na studentské konto G2. Tato karta je vydávána pouze pro studentům těch vysokých škol, s nimiž Komerční banka spolupracuje. Jedná se např. o Univerzitu Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Univerzitu Hradce Králové, Vysoké učení technické v Brně, Českou zemědělskou univerzitu v Praze, Slezskou univerzitu v Ostravě nebo Janáčkovu akademii múzických umění v Brně. Studenti se mohou dobrovolně rozhodnout, zda danou kartu budou využívat pouze jako

---

⁶⁸ PENÍZE. Česká spořitelna, a.s. - Účet pro studenty [online] 2019 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/ucty-pro-mlade/318736-ceska-sporitelna-a-s-ucet-pro-studenty>

⁶⁹ ČESKÁ SPOŘITELNA. Ceník – kreditní karty [online] 2019 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: https://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/cenik_kreditni_karta.pdf

⁷⁰ KOMERČNÍ BANKA. Studentský účet G2 [online] 2019 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/obcane/ucty/pro-studenty/studentsky-ucet-g2>

čipovou identifikační kartu, která funguje podobně jako např. ISIC, nebo zda si ji aktivují také pro platební účely. Případná aktivace i vedení UNIkarty je zdarma, s tím, že při převzetí této karty musí student zaplatit 300 Kč. Jedná se o vratnou zálohu, kterou student obdrží zpět při dokončení studia. Tuto zálohu jsou povinni uhradit všichni studenti, kterým byla karta vydána bez ohledu na způsob jejího využívání.⁷¹ V rámci ČR se jedná o jedinou banku, která uvedla na trh multifunkční kartu pro studenty, která spojuje identifikaci studenta s možnostmi provádět také platby. Ilustrační podobu UNIkarty demonstruje obr. 10.

Obrázek 10: Ilustrační vyobrazení UNIkarty

Zdroj: Komerční banka⁷²

Dále Komerční banka nabízí studentům **kreditní karty**, o jejichž vydání mohou požádat studenti starší 18 let, kteří mají zřízený studentský účet G2. Studenti, kteří nemají u Komerční banky zřízen účet a chtějí požádat o vydání kreditní karty, musí doložit čestné prohlášení, že dosahují určitého měsíčního příjmu. Vydání kreditní karty je bezplatné, nicméně její vedení je zatíženo měsíčním poplatkem 29 Kč. Zdarma je její vedení pouze v případě, kdy v daném období vyčerpá student úvěr minimálně ve výši 1 500 Kč. Úvěrový rámec pro kreditní karty je poskytován v závislosti na typu denního studia, tj.:

- studenti středních škol mají úvěrový rámec pro kreditní karty stanoven na 5 000 Kč,
- studenti prvního ročníku vysokých škol a vyšších odborných škol pak ve výši 10 tisíc Kč,
- studenti druhého a vyššího ročníku vysokých škol a vyšších odborných škol pak mají úvěrový rámec až do výše 20 tisíc Kč.

⁷¹ LORENCOVÁ, P. Komerční banka na lovu studentů [online] 2013 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://finexpert.e15.cz/komerčni-banka-na-lovu-studentu>

⁷² KOMERČNÍ BANKA. KB G2 Unikarta [online] 2019 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: webcore.czu.cz/UNIkarta_info_CZU.pdf

Studenti nemusí dokládat žádné potvrzení o příjmu. Jedinou podmínkou pro její vydání je předložení dokladu totožnosti a dále předložení platného potvrzení o studiu. Kreditní karta nabízí 45 dnů bezúročného období, kdy nejsou z čerpaného úvěrového rámce účtovány žádné úroky.⁷³ Po uplynutí této lhůty činí základní úroková sazba 19,90 %. Pokud klient nestihne vyčerpanou částku v daném měsíci uhradit, činí měsíční splátka vždy 3 % z čerpané částky.

4.4.3 Nabídka platebních karet pro studenty u Československé obchodní banky

Pokud jde o ČSOB, pak nabízí studentům bezplatné zřízení a vedení účtu **Plus Konto pro studenty**. Tento účet je určen pro osoby od 15 do 26 let věku, přičemž od dovršení 21 let je vyžadováno doložení potvrzení o denním studiu. K tomuto účtu vydává banka bezplatně **bezkontaktní debetní kartu Visa Classic Student s mezinárodní platností**, se kterou mohou studenti bezplatně vybírat hotovost z vlastních bankomatů banky. Při výběru hotovosti z bankomatů jiných bank je účtován poplatek ve výši 40 Kč. V případě výběru hotovosti ze zahraničních bankomatů je účtován poplatek ve výši 100 Kč. V komparaci s jinými bankami nabízí ČSOB studentům při zřízení studentského konta bezplatné vydání i vedení až dvou debetních karet. Výhodou je také možnost vybírat na pobočkách České pošty bezplatně, jelikož Poštovní spořitelna je od roku 2000 součástí skupiny ČSOB.⁷⁴

Dále ČSOB nabízí **bezkontaktní platební nálepky**, které mohou mít podobu debetní i kreditní karty. Za její vedení se účtuje poplatek 9 Kč/měsíc. Další platební kartou jsou **kreditní karty pro studenty**, které jsou určeny pro všechny studenty starší 18 let, jež mají u ČSOB zřízen studentský účet. Vedení kreditní karty pro studenty u ČSOB je zdarma a navíc jako bonus je poskytováno také pojištění karty proti poškození, rozbití nebo krádeži. Úvěrový rámec je nastaven až 20 tisíc Kč. ČSOB na rozdíl od jiných bank nabízí studentům získat i vyšší úvěr přes kreditní kartu. Nicméně vyšší úvěrový rámec je podmíněn předložením dokladu o příjmech. Při úvěrovém rámci do 20 tisíc Kč není bankou vyžadováno žádné doložení příjmů. Zároveň ČSOB nerozlišuje mezi stupněm denního studia, tj. shodný úvěrový rámec mají studenti středních škol i vysokých škol.⁷⁵ ČSOB u

---

⁷³ PŮJČKA. Kreditní karta pro studenty [online] 2019 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.pujcka.co/komercni-banka-kreditni-karta-pro-studenty>

⁷⁴ VIMVIM. Srovnání studentských bankovních účtů [online] 2018 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.vimvic.cz/clanek/srovnani-studentskych-bankovnich-uctu>

⁷⁵ VAŠEK, M. Kreditní karta pro studenty od ČSOB [online] 2018 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <http://kreditni-karta-ihned.eu/kreditni-karta-pro-studenty-od-csob/>

kreditních karet pro studenty neúčtuje žádné poplatky za její vedení a nabízí až 55 denní bezúročné období. Po uplynutí této lhůty je vyčerpaný úvěrový rámec úročen úrokovou sazbou od 21,9 %. Minimální měsíční splátka je 5 % z čerpané částky nebo 500 Kč.⁷⁶

4.4.4 Nabídka platebních karet pro studenty u Raiffeisenbank

Poslední analyzovanou nabídku platebních karet představuje nabídka Raiffeisenbank, která studentům nabízí běžný účet eKonto STUDENT PREMIUM, který je určen nejen pro studenty, ale i žáky od 12 let do 26 let, přičemž banka vyžaduje potvrzení o studiu až od dovršení 19 let věku. Před dovršením 18 roku klienta je nutný souhlas zákonného zástupce se zřízením běžného účtu. Banka nabízí do 18 let věku jeho bezplatné vedení, od 18 let je bezplatné vedení účtu podmíněno jeho aktivním využíváním, což znamená, že student musí provést minimálně 3 odchozí transakce.

K účtu banka bezplatně vydává jednu **debetní platební kartu MasterCard Basic nebo Standard s mezinárodní platností**. Výběry hotovosti z bankomatů jsou nejen z bankomatů Raiffeisenbank, ale jiných bankomatů zdarma a zdarma jsou také výběry hotovosti ze zahraničních bankomatů. Dále banka nabízí jednu Europlatbu nebo SEPA úhradu přes studentský účet zdarma. eKonto STUDENT PREMIUM navíc představuje tzv. víceměnový účet, což znamená, že na účtu může mít klient kromě českých korun až 18 dalších měn, např. euro, americký dolar, libru apod.⁷⁷

Další platební kartou, kterou banka k studentskému účtu nabízí je **debetní platební nálepka**, která je k studentskému účtu vydávána zdarma a banka si navíc neúčtuje ani žádný poplatek za její měsíční vedení.

Dalšími platebními kartami, které banka poskytuje studentům, jsou **kreditní karty Easy**, která je přímo vázaná na studentské eKonto. Za vedení kreditní karty si Raiffeisenbank neúčtuje žádný poplatek. Kreditní karta pro studenty nabízí úvěrový rámec v maximální výši 10 tisíc Kč. Bezúročné období je nastaveno na maximálně 45 dnů, přičemž po základní úroková sazba se odvíjí od toho, jakým způsobem ji bude student využívat. Pokud jsou

---

⁷⁶ PENÍZE. ČSOB – Kreditní karta pro studenty [online] 2018 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.pujcka.co/csob-kreditni-karta-pro-studenty>

⁷⁷ SKRBLÍK. eKonto Student Premium od Raiffeisenbank: Poplatky, výhody a nevýhody, ceník 2019 [online] 2019 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.skrblik.cz/banka/bankovni-ucet-pro-studenty/raiffeisenbank-ekonto-student/>

sjednány pouze platby u obchodníků, pak činí úroková sazba 22,56 %, pokud jsou sjednány jak platby u obchodníků tak i výběr hotovosti činí úroková sazba 30 %. Měsíčně musí student splatit z čerpaného úvěru alespoň 3,5 %, minimálně pak 300 Kč. Obdobně jako jiné banky ani Raiffeisenbank nevyžaduje doložení žádného potvrzení o příjmech.⁷⁸

4.4.5 Srovnání nabídky platebních karet u vybraných bank

V rámci předchozích podkapitol byla představena produktová nabídka platebních karet u čtyř vybraných bank, které se řadí k nejdůležitějším bankám v rámci ČR. Ambicí této podkapitoly je přehledně porovnat produktovou nabídku mezi bankami a vyhodnotit, která banka nabízí nejvýhodnější nabídku platebních karet pro studenty.

Následující tab. 5 porovnává **nabídku debetních platebních nástrojů** včetně účtovaných poplatků za jejich vedení a používání.

Tabulka 5: Srovnání nabídky debetních platebních nástrojů pro studenty vybraných bank

Název banky	Počet debetních platebních karet vydávaných k účtu zdarma	Poplatek za vedení karty	Výběr z bankomatů banky	Výběr z bankomatů jiných bank	Výběr z bankomatů zahraničních bank	Další debetní karty	Cena za vedení další debetní karty
Česká spořitelna	1 ks 2 ks poplatek 25 Kč/měsíc	zdarma	zdarma	40	Erste Group 5Kč/výběr Ostatní 25 Kč/výběr	Debetní nálepka	6 Kč/měsíc
Komerční banka	1 ks	zdarma	zdarma	39	1 výběr měsíčně zdarma Další výběr 100 Kč	UNIKarta	300 Kč jednorázově
ČSOB	2 ks	zdarma	zdarma	40	100 Kč/výběr	Debetní nálepka	9 Kč/měsíc
Raiffeisenbank	1 ks	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	Debetní nálepka	zdarma

Zdroj: vlastní zpracování

Z tab. 5 je patrné, že při zřízení studentského konta u výše uvedených bank je nejvýhodnější používání platebních debetních karet a dalších debetních nástrojů u **Raiffeisenbank**, která

⁷⁸ DOSKOČILOVÁ, V. Kde získáte jako studenti kreditku? [online] 2015 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/kde-ziskate-jako-studenti-kreditku/>

nabízí studentům výběry hotovosti ze všech bankomatů zdarma. Dále nabízí také debetní platební nálepku, jejíž vedení není zatíženo žádným poplatkem. Naopak nejméně výhodná se jeví nabídka ČSOB, která sice nabízí 2 debetní karty zdarma, nicméně v praxi je výběr z jiných bankomatů zatížen nejvyššími poplatky. Také vedení debetní platební nálepky je v komparaci s konkurenční nabídkou u této banky nejméně výhodné. Shodně pak všechny banky nabízí bezkontaktní debetní platební nástroje a výběry hotovosti z bankomatů dané banky nejsou zatíženy žádným poplatkem.

Pokud jde o nabídku kreditních karet určených pro studenty, pak porovnání mezi vybranými bankami ukazuje tab. 6.

Tabulka 6: Srovnání nabídky kreditních karet pro studenty vybraných bank

Název banky	Povinnost mít zřízený studentský účet u banky	Úvěrový rámec	Doložení příjmů	Poplatek za vedení kreditní karty	Délka bezúročného období	Základní úroková sazba	Minimální splátka z čerpaného úvěru
Česká spořitelna	Ne	10 tisíc Kč – 1. Ročník VŠ 20 tisíc Kč – 2 a vyšší ročník VŠ	Ne	50 Kč zdarma – při čerpání 3 000 Kč	45 dnů	19,8 %	3 % nebo 200 Kč
Komerční banka	Ne	5 tisíc – SŠ 10 tisíc Kč – 1. Ročník VŠ a VOŠ 20 tisíc Kč – 2 a vyšší ročník VŠ a VOŠ	Ne	29 Kč – zdarma při čerpání 1500 Kč	45 dnů	19,9 %	3 %
ČSOB	Ano	Až 20 tisíc Kč	Ne	zdarma	55 dnů	21,9 %	5 % nebo 500 Kč
Raiffeisen bank	Ano	10 000 Kč	Ne	zdarma	45 dnů	22,56 % platby u obchodníků ú 30 % výběr hotovosti + platby u obchodníků ú	3,5 % nebo 300 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pokud jde o porovnání nabídky platebních karet určených pro studenty, pak je patrné, že jednotlivé analyzované banky se vyznačují tím, že v některých parametrech nabízí výhodnější podmínky než jiné a naopak v jiných parametrech jsou méně výhodné. Pokud jde o podmínku vydání kreditní karty bez nutnosti mít zároveň zřízený studentský účet u dané banky, pak toto umožňuje pouze Česká spořitelna a Komerční banka. Ostatní banky podmiňují vydání studentské kreditní karty zřízením studentského konta. Shodně většina bank má pro studenty podobný úvěrový rámec v rozsahu od 10 tisíc Kč do 20 000 Kč.

Etablované banky jako jsou Česká spořitelna a Komerční banka rozlišuje podle druhu denního studia a tomuto podmiňují také výši úvěrového rámce. Ostatní analyzované banky pak mají pro všechny kategorie studentů stejný úvěrový rámec, přičemž nejnižší nabízí Raiffeisenbank do výše 10 tisíc Kč. Žádná banka pak nepodmiňuje vydání kreditní karty doložením příjmů, pouze ČSOB při žádosti o kreditní kartu nad 20 tisíc Kč podmiňuje navýšení základního úvěrového rámce doložením pravidelných měsíčních příjmů. Česká spořitelna a Komerční banka nenabízí vedení kreditní karty standardně zdarma, nicméně při překročení určité částky čerpání je její vedení bezplatné. Nejdelsí počet bezúročného období nabízí ČSOB v délce 55 dnů. Naopak nejnižší základní úrokovou sazbu nabízí Česká spořitelna ve výši 19,8 %. Banky se mezi sebou liší také minimální splátkou, kterou musí studenti v daném období provést, tj. nejnižší splátku má Komerční banka ve výši 3 % a Česká spořitelna ve shodné procentuální výši nebo 200 Kč, naopak nejvyšší má ČSOB ve výši 5 % nebo 500 Kč.

Souhrnně pak nejvýhodnější nabídku v poměru cena za vedení karty, minimální splátka, úvěrový rámec, základní úroková sazba a délka bezúročného období nabízí Komerční banka, která nepodmiňuje její vydání nutností mít zřízené studentské konto. Její vedení sice není zdarma, ale při splnění minimální výše čerpání úvěru je její vedení zdarma. Nespornou výhodou je, že nabízí jedny z nejlepších úrokových sazeb a nejnižší měsíční splátky z čerpaného úvěru. Výhodou je, že se Komerční banka specializuje také na vydávání kreditních karet pro studenty středních škol, kteří mají úvěrový rámec stanoven na 5 000 Kč. Obdobně je možné hodnotit také nabídku České spořitelny, která sice neumožňuje vydání kreditní karty jiným studentům než vysokých škol, a zároveň nabízí vyšší základní poplatek za vedení kreditní karty než Komerční banka. Na druhé straně nabízí nejnižší úrokovou sazbu a také nejnižší měsíční splátky z čerpaného úvěru.

Naopak nejméně výhodné nabídky nabízí Raiffeisenbank, kde činí základní úvěrový rámec pouhých 10 tisíc, a zároveň základní úroková sazba u vydaných karet s možností jimi platit u obchodníků i vybírat hotovost dosahuje až 30 %. Nevýhodou také je, že je její vydání, je podmíněno zřízením studentského konta. Obdobně je možné hodnotit také nabídku ČSOB, která má třetí nejvyšší základní úrokové sazby a také nejvyšší měsíční splátky z čerpaného úvěru. Další nevýhodou je, že vydání kreditní karty je podmíněno vedením studentského konta, u kterého bylo identifikováno, že má pro studenty nejméně výhodnou nabídku ve

vztahu k debetním platebním kartám. Jedinou výhodou kreditních karet pro studenty od ČSOB je nejdelší bezúročné období, které činí 55 dnů.

5 Zhodnocení a doporučení

V rámci předkládané práce byla ústřední pozornost zaměřena na rozbor významu platebních karet v rámci České republiky se zvláštním zřetelem na nabídku platebních karet pro studenty. V tomto ohledu bylo zjištěno, že se význam platebních karet v rámci české společnosti od jejich uvedení do současnosti markantně zvýšil. Platební karty se staly nedílnou součástí fungování současné společnosti, kdy představují nejen nástroj pro výběr hotovosti z běžného účtu, ale také nástroj pro provádění plateb u obchodníků nebo na internetu. Pro srovnání, v roce 2017 bylo v rámci ČR vydáno celkem cca 11,3 milionů platebních karet, což představovalo nárůst oproti roku 2001 o více než 280 %. V přepočtu na obyvatele pak v roce 2017 připadalo 1,07 platebních karet na jednoho obyvatele.

V rámci ČR jsou nejoblíbenějším druhem platebních karet, karty debetní. S výrazným odstupem následují kreditní karty, jejichž podíl je sice výrazně nižší než podíl debetních karet, nicméně je patrné, že jejich obliba od roku 2003 výrazně rostla, tj. zatímco v roce 2003 bylo vydáno cca 203 tisíc kreditních karet, v roce 2017 se jednalo o cca 1,8 milionů kreditních karet. Jinými slovy, zatímco v roce 2003 připadalo z celkového objemu vydaných platebních karet 91 % na karty debetní, přibližně 3 % na kreditní karty a 6 % na chargeové karty, v roce 2017 připadalo na debetní karty již jen 79 %, na kreditní karty pak 16 % a zbývajících 5 % pak připadalo na chargeové karty. Změny ve struktuře platebních karet od počátku nového tisíciletí zároveň indikují na změny způsobů jejich využívání, kdy obecně platební karty začaly být v čím dál větším rozsahu využívány především pro provádění plateb, tj. zatímco v roce 2001 bylo provedeno 21,9 milionů transakcí platbou, v roce 2017 se jednalo již o 811,9 milionů transakcí a objem provedených plateb se zvýšil z 32,9 mld. Kč na 540,2 mld. Kč.

Dalším zjištěným poznatkem bylo, že využívání platebních karet v rámci české společnosti není homogenní, což znamená, že dlouhodobě výrazněji preferují využívání platebních karet pro realizaci transakcí především mladší lidé ve věku od 18 let do 30 let, kteří provádí až 70 % všech svých transakcí především platebními kartami. Také v obchodech provádí platby pomocí platebních karet ve větším měřítku mladší lidé s vyšším vzděláním. Naopak starší

osoby s nižším vzděláním používají k platbám karty pouze z 30 %. Velký vliv na používání platebních karet má také místo, ve kterém lidé žijí, tj. výrazně větší počet i objem transakcí kartou realizují lidé žijící ve městech, kteří je používají nejen při placení v obchodech, ale také v restauracích, kadeřnictvích, kosmetických salonech, sportovních a wellness centrech apod.

Na základě těchto poznatků pak bylo v další části práce přistoupeno k posouzení a porovnání nabídky platebních karet ze strany bank především studentům. V tomto ohledu bylo zjištěno, že na současném bankovním trhu působí 7 bankovních institucí, které se přímo specializují na studující klientelu a této přizpůsobují svou produktovou nabídku. V tomto ohledu bylo zjištěno, že dané banky k zřízení studentského účtu poskytují standardně zdarma bezkontaktní debetní platební kartu, případně i další bezkontaktní debetní platební nástroje. Nabídka platebních karet dále zahrnuje i kreditní karty. Žádná z bank, která se specializuje na vydávání platebních karet pro studenty, však nenabízí chargeové (poplatkové) karty.

Následně byla představena nabídka platebních karet pro studenty ze strany čtyř nejvýznamnějších bank ČR, a to České spořitelny, Komerční banky, Československé obchodní banky a Raiffeisenbank, které společně mají přes 80 % obchodní podíl na trhu. V tomto ohledu bylo zjištěno, že ve vztahu k debetním kartám nabízí nejvýhodnější nabídku Raiffeisenbank, která nabízí studentům výběry hotovosti kartou ze všech bankomatů zdarma. Dále nabízí také debetní platební nálepku, jejíž vedení není zatíženo žádným poplatkem. Naopak nejméně výhodná byla identifikována nabídka ČSOB, která sice nabízí 2 debetní karty zdarma, nicméně v praxi je výběr z jiných bankomatů zatížen nejvyššími poplatky. Také vedení debetní platební nálepky je v komparaci s konkurenční nabídkou u této banky nejméně výhodné. Shodně pak všechny banky nabízí bezkontaktní debetní platební nástroje a výběry hotovosti z bankomatů dané banky nejsou zatíženy žádným poplatkem.

Pokud jde o kreditní karty pak nejvýhodnější nabídku v poměru cena za vedení karty, minimální splátka, úvěrový rámec, základní úroková sazba a délka bezúročného období nabízí Komerční banka, která nepodmiňuje její vydání nutností mít zřízené studentské konto. Její vedení sice není zdarma, ale při splnění minimální výše čerpání úvěru je její vedení zdarma. Nespornou výhodou je, že nabízí jedny z nejlepších úrokových sazeb a nejnižší měsíční splátky z čerpaného úvěru. Výhodou je, že se Komerční banka specializuje také na

vydávání kreditních karet pro studenty středních škol, kteří mají úvěrový rámec stanoven na 5 000 Kč. Obdobně je možné hodnotit také nabídku České spořitelny, která sice neumožňuje vydání kreditní karty jiným studentům než vysokých škol, a zároveň nabízí vyšší základní poplatek za vedení kreditní karty než Komerční banka. Na druhé straně nabízí nejnížší úrokovou sazbu a také nejnížší měsíční splátky z čerpaného úvěru.

6 Závěr

Cílem předkládané práce bylo identifikovat význam a využívání platebních karet v rámci ČR se zvláštním zřetelem na platební karty určené pro studenty a v tomto ohledu porovnat nabídku platebních karet určených pro studenty u vybraných bankovních institucí, kterými jsou Komerční banka, Česká spořitelna, Komerční banka, Československá obchodní banka a Raiffeisenbank.

Práce byla rozdělena do dvou kapitol. V první kapitole byly vymezeny teoretická východiska práce zahrnující nejprve objasnění platebního styku a vzniku a historie platebních karet. V tomto ohledu bylo zjištěno, předchůdcem platebních karet byly tzv. cestovní šeky, jejichž vynálezce byl Thomas Cook, majitel stejnojmenné cestovní kanceláře v Londýně, který svým klientům začal v roce 1868 prodávat hotelové poukázky na placení ubytování v Evropě. Samotná éra prvních platebních karet pak byla odstartována v rámci USA a jejím předchůdcem byly tzv. věrnostní karty, které se objevily přibližně v roce 1892 a byly nejprve vydávány přepravními společnostmi. Karty byly určeny pouze pro vybrané VIP zákazníky. První kartou, která byla následně dostupná i širší veřejnosti byla karta vydaná americkou telefonní a telegrafní společností Western Union Telegraph Company v roce 1914. Tato karta byla nabízena stálým zákazníkům, kterým umožňovala telefonovat a zasílat telegramy prostřednictvím svých poboček, a to bez nutnosti okamžitého placení. Ve 30. letech minulého století je pak rovněž v rámci USA datován vznik prvních kreditních karet.

Dále bylo přistoupeno k vymezení náležitostí platebních karet, kde bylo zjištěno, že vydávání platebních karet se řídí mezinárodní normou ISO 3554, která stanovuje vlastnosti materiálu platebních karet včetně dalších náležitostí, jako jsou její rozměry nebo identifikace karty. Platební karty musí mít také celou řadou ochranných a bezpečnostních prvků, jejichž cílem je zamezit padělání nebo zneužívání karty. Pokud jde o způsoby využívání platebních karet, pak k základnímu využití se řadí, výběr hotovosti z bankomatů nebo na pobočkách bank a provádění úhrad u obchodníků, na internetu apod.

Následně byla zpracována druhá, praktická část práce, která byla započata analýzou vývoje platebních karet v rámci ČR. V této podkapitole bylo zjištěno, že úplně první použití platebních karet je datováno k roku 1965, kdy cestovní kancelář Čedok zahájila akceptaci platebních karet Diners Club ve své síti poboček a interhotelů, dále v prodejnách Tuzex,

prodejních kancelářích ČSA a na dalších obchodních místech, kde byl koncentrován zahraniční cestovní ruch. Nicméně tyto karty nebyly určeny pro československé občany. První karty, které byly určeny pro československé občany, byly vydány až v roce 1987 Živnostenskou bankou jako dispoziční karty k tuzexovému účtu pro nákupy v obchodech Tuzex. V praxi tak tato karty nahrazovaly bony. Skutečný rozmach platebních karet v rámci ČR nastal až 1998, kdy se jednak zásadní měrou začal zvyšovat počet bankomatů i možnosti provádění úhrad u obchodníků. Zároveň produktová nabídka platebních karet byla v tomto roce poprvé rozšířena také o kreditní karty.

Pokud jde o způsoby využívání platebních karet v rámci ČR, pak v současnosti jsou karty primárně využívány k výběru hotovosti z bankomatů a dále k provádění plateb u vybraných obchodníků. K nárůstu významu karet došlo také v souvislosti s nástupem internetového podnikání a rozvoje elektronických obchodů, na kterých mohou zákazníci provádět platby také pomocí karty.

V další části pak bylo přistoupeno k rozboru nabídky platebních karet pro studenty. Hlavním poznatkem této části je, že na současném bankovním trhu působí 7 bankovních institucí, které se přímo specializují na studující klientelu a této přizpůsobují svou produktovou nabídku. V tomto ohledu bylo zjištěno, že dané banky k zřízení studentského účtu poskytují standardně zdarma bezkontaktní debetní platební kartu, případně i další bezkontaktní debetní platební nástroje. Nabídka platebních karet dále zahrnuje i kreditní karty. Žádná z bank, která se specializuje na vydávání platebních karet pro studenty, však nenabízí chargeové (poplatkové) karty. Následně byla představena a srovnána nabídka platebních karet pro studenty ze strany čtyř nejvýznamnějších bankovních institucí, a to České spořitelny, Komerční banky, ČSOB a Raiffeisenbank. V tomto ohledu bylo zjištěno, že ve vztahu k debetním kartám nabízí nejvýhodnější nabídku Raiffeisenbank, která nabízí studentům výběry hotovosti kartou ze všech bankomatů zdarma. Dále nabízí také debetní platební nálepku, jejíž vedení není zatíženo žádným poplatkem. Naopak nejméně výhodná byla identifikována nabídka ČSOB, která sice nabízí 2 debetní karty zdarma, nicméně v praxi je výběr z jiných bankomatů zatížen nejvyššími poplatky. Také vedení debetní platební nálepky je v komparaci s konkurenční nabídkou u této banky nejméně výhodné. Pokud jde o kreditní karty pro studenty, pak nejvýhodnější nabídku nabízí Komerční banka společně s Českou spořitelnou. Naopak za nejméně výhodnou nabídku byla označena nabídka ČSOB a dále Raiffeisenbank.

7 Seznam použitých zdrojů

Monografie

BRČÁK, J. -- STARÁ, D. -- SEKERKA, B. *Makroekonomie - teorie a praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-492-3.

ČERNOHORSKÝ, J. a kol. *Základy financí*. Praha: Grada Publishing, 2011. 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.

JÍLEK, J. *Finance v globální ekonomice I: Peníze a platební styk*. Praha: Grada Publishing, 2013. 664 s. ISBN 978-80-247-3893-2.

JUŘÍK, P. *Platební karty: Velká encyklopedie - 1870-2006*. Praha: Grada Publishing, 2006. 296 s. ISBN 80-247-1381-0.

KOTLER, P. *Marketing management*. 14. Vydání. Praha: Grada Publishing, 2013. 816 s. ISBN 978-80-247-8570-7.

MÁČE, M. *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada Publishing, 2006. 220 s. ISBN 80-247-6619-1.

MEJSTRÍK, M. a kol. *Bankovníctví v teorii a praxi*. Praha: Karolinum, 2014. 850 s. ISBN 978-80-246-2870-7.

POLOUČEK, S. a kol. *Bankovníctví*. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7.

RAK, R. a kol. *Biometrie a identita člověka: ve forenzních a komerčních aplikacích*. Praha: Grada Publishing, 2008. 664 s. ISBN 978-80-247-6392-7.

REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014. 424 s. ISBN 978-80-7261-279-6

Elektronické zdroje:

BANKOVNÍ POPLATKY. Česká spořitelna uvádí na trh bezkontaktní platební nálepky [online] 2013 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.bankovnipoplatky.com/ceska-sporitelna-uvadi-na-trh-bezkontaktni-platebni-nalepky-20529>

BANKY. Bankovní účet pro studenty: Srovnání 2019, účty bez poplatků [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.skrblik.cz/banka/bankovni-ucet-pro-studenty/>

ČESKÁ SPOŘITELNA. Karty [online] 2019 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/osobni-finance/ucty-karty/karty-platby-mobilem>

ČESKÁ SPOŘITELNA. Ceník – kreditní karty [online] 2019 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: https://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/cenik_kreditni_karta.pdf

DOSKOČILOVÁ, V. Kde získáte jako studenti kreditku? [online] 2015 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/kde-ziskate-jako-studenti-kreditku/>

GOPAY. Jaké typy karet GoPay akceptuje [online] 2018 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://help.gopay.com/cs/tema/platebni-brana/platebni-metody/jake-typy-karet-gopay-akceptuje?pure=>

GLOBAL PAYMENTS EUROPE. Platební brána GP webpay. Uživatelská příručka [online] 2018 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/20102809-Platebni-brana-gp-webpay-uzivatelska-prirucka.html>

MĚŠEC. Kde získáte jako studenti kreditku? [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/kde-ziskate-jako-studenti-kreditku/>

KOMERČNÍ BANKA. Studentský účet G2 [online] 2019 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/obcane/ucty/pro-studenty/studentsky-ucet-g2>

LORENCOVÁ, P. Komerční banka na lovu studentů [online] 2013 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://finexpert.e15.cz/komercni-banka-na-lovu-studentu>

NOVOTNÁ, J. Nástroje disponování s peněžními prostředky na běžném účtu: Bankovní platební karty [online] 2012 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/727909-Nastroje-disponovani-s-peneznimi-prostredky-na-beznem-uctu-bankovni-platebni-karty.html>

PENÍZE. Proč si zřídit studentské konto [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/16014-proc-si-zridit-studentske-konto>

PENÍZE. Česká spořitelna, a.s. - Účet pro studenty [online] 2019 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/ucty-pro-mlade/318736-ceska-sporitelna-a-s-ucet-pro-studenty>

PLISCHKE, S. E. Jak došly platební karty do českých zemí aneb historie karet plná zajímavostí [online] 2007 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/platebni-karty/18777-jak-dosly-platebni-karty-do-ceskych-zemi-aneb-historie-karet-plna-zajimavosti>

PŮJČKA. Kreditní karta pro studenty [online] 2019 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.pujcka.co/komercni-banka-kreditni-karta-pro-studenty>

PENÍZE. ČSOB – Kreditní karta pro studenty [online] 2018 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.pujcka.co/csob-kreditni-karta-pro-studenty>

SBK. Historie platebních karet v ČR [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <http://www.bankovni-karty.cz/sbk/historie-platebnich-karet-v-cr/>

SBK. Seznam členů a kontaktní data pověřených pracovníků [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/clenove_clenske_banky.html

SBK. Souhrnné statistiky ke stažení [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/profil_statistiky.html

SBK. Profil České republiky [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: http://www.bankovnikarty.cz/pages/czech/down_ruzne.html

SKRBLÍK. eKonto Student Premium od Raiffeisenbank: Poplatky, výhody a nevýhody, ceník 2019 [online] 2019 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.skrblik.cz/banka/bankovni-ucet-pro-studenty/raiffeisenbank-ekonto-student/>

ÚSPORY. Češi, platební karty a statistiky [online] 2015 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.uspory.cz/aktuality-navody/aktuality/kreditni-karty/cesi-platebni-karty-a-statistiky>

ÚŠELA, J., CHRIPÁK, D. Češi preferují platbu kartou "na pípnutí". Většina ale dává stále přednost placení v hotovosti [online] 2018 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z:

<https://infografiky.ihned.cz/cesko-velmoc-bezkontaktnich-karet/r~7f0b909e0be711e8a44c0cc47ab5f122/>

UŠETŘENO. Srovnání studentských bankovních kont [online] 2019 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.usetreno.cz/studentske-ucty/>

VESELÍKOVÁ, M. Placení bez hotovosti. Kartou, nálepkou i mobilem [online] 2017 [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/ucty-karty/327543-placeni-bez-hotovosti-kartou-nalepkou-i-mobilem>

VÁŠEK, M. Kreditní karta pro studenty od ČSOB [online] 2018 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <http://kreditni-karta-ihned.eu/kreditni-karta-pro-studenty-od-csob/>

VIMVIM. Srovnání studentských bankovních účtů [online] 2018 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <https://www.vimvic.cz/clanek/srovnani-studentskych-bankovnich-uctu>